

A photograph of children playing soccer on a green field. In the foreground, a boy in a red jersey is seen from the side, looking towards the right. Another child in a black jersey is visible further back, looking up at a soccer ball in the air. The background shows a line of trees and a clear sky. A large, white, bold title 'KOUVOLLA' is superimposed over the middle of the image.

KOUVOLLA

Kouvolan hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2025

Väestön hyvinvoinnin tila 2024

Sisältö

	Dianumero
Tausta	3
Johdanto	4
1. HYTE-kerroin	5-15
2. Hyvinvointikysely	16-18
3. MOVE – mittau tulokset	19-20
5. Strategiaa toteuttavat ohjelmat	21-27
4. Yhteenveto: positiiviset kehityskulut, negatiiviset kehityskulut	28
6. Käsittely	29
Linkit ja liitteet	30

Tausta

- Lain sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä 6 §:n mukaan kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain.
- Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa.
- Kouvolan laajassa hyvinvointikertomuksessa 2021-2025, tavoitteeksi oli asetettu;
 - Terveellisten elintapojen ja kulttuurisen hyvinvoinnin edistäminen
 - Osallisuuden vahvistaminen
 - Työllisyyden parantaminen
 - Arjen turvallisuus

Lisäksi oli korostettu maakunnallisen yhteistyön merkitystä. Vuosittaisessa raportoinnissa on huomioitu edellä mainitut tavoitteet ja avattu indikaattorien muodossa tavoitteiden toteutumista.

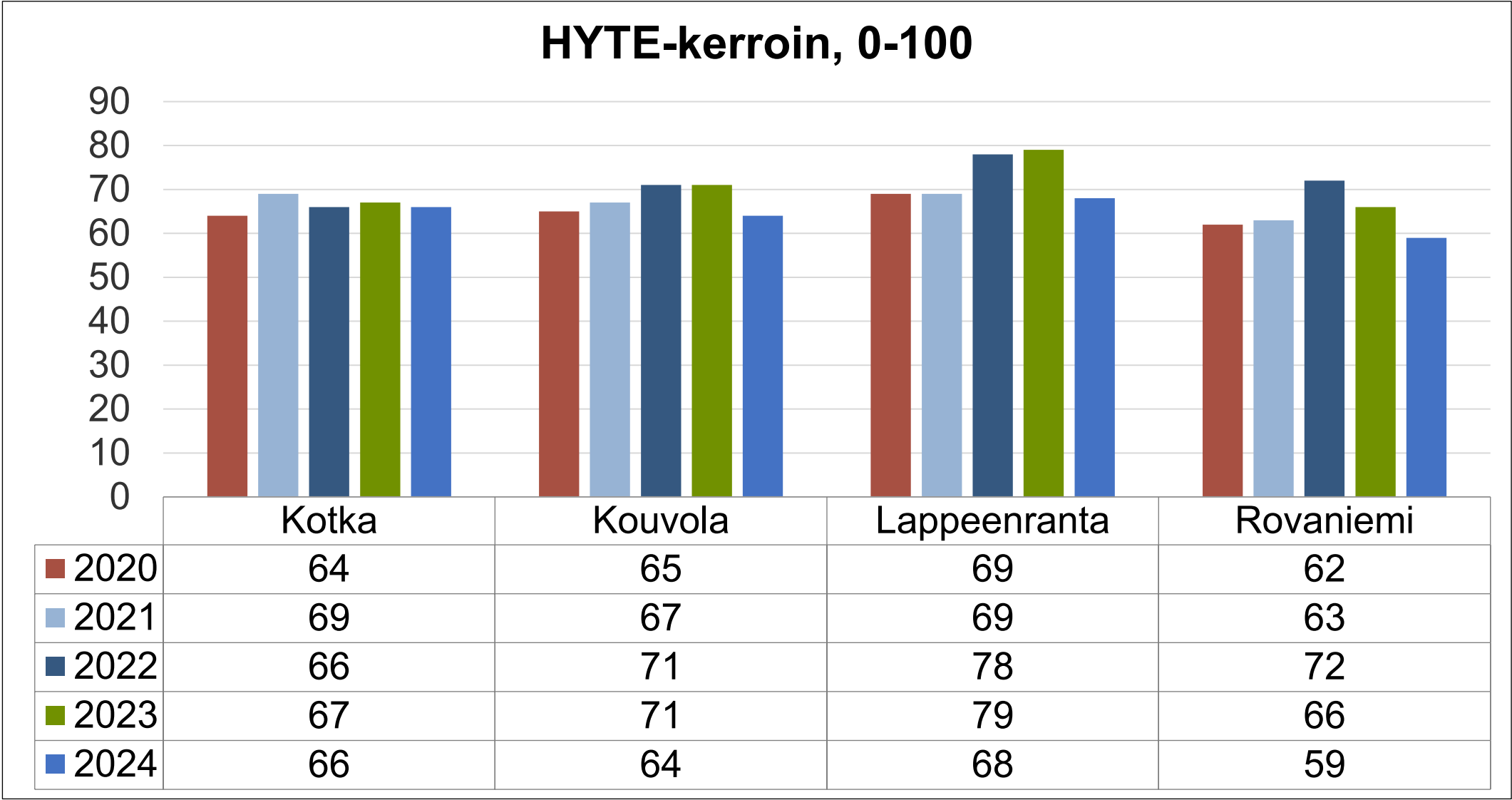
Johdanto

- Hyvinvointikertomus 2025 kuvaa väestön hyvinvoinnin tilaa vuodelta 2024. Tähän kertomukseen on valittu teemoiksi;
 - HYTE-kerroin - hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin on kannustin, joka vaikuttaa kuntien saamaan valtionosuuteen. Se perustuu kuntien tekemään hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön.
 - Hyvinvointikysely – vuosittain toteutettava Kouvolan kaupungin laatima kysely, jossa hyvinvoinnin lisäksi on vaihtuva vuositeema. Kysely on toteutettu vuodesta 2018.
 - MOVE-mittaukset - perusopetuksen 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaille tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen tiedonkeruu- ja palautejärjestelmä. Mittaukset toteutetaan vuosittain osana koulun liikuntakasvatusta elo-syyskuun aikana.

Näistä kaikista on päivitetty indikaattoriarvot vuodelta 2024.

- Lisäksi kertomuksessa on raportoitu keskeiset kohdat seuraavista kaupunkistrategiaa toteuttavista ohjelmista; Osallisuussuunnitelma 2021-2025 (hyväksytty kv 15.11.2021), Kouvolan kaupungin palvelujen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2022-2025 (kv 17.10.2022) sekä Kaikkien Kouvola 2023-2025 (kv 4.9.2023). Myös Vammaispoliittisen ohjelman esteettömyyteen liittyvät toimenpiteet on raportoitu tässä vuosiraportissa.
- Hyvinvointisuunnitelma 2026 toteutetaan osana kaupungin talousarvioprosessia syksyllä 2025.
- Kouvolan kaupungin vertailukohteiksi on valittu Lappeenranta ja Rovaniemi sekä Kotka toisena Kymenlaakson kaupunkina. Lisäksi tarkasteluun sisällytetään koko maan arvo siltä osin kuin se on vertailtavissa.

Kuntien HYTE-kerroin 1/10

HYTE-kerroin eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen.

Kuvasta nähdään, että Kouvolan HYTE-kerroin on kasvanut vuosien 2020 ja 2022 välillä ja pysynyt vuoden 2022 lukemassa vuonna 2023. Vuonna 2024 HYTE-kerroin tippui seurantajakson pienimmäksi arvoksi ollen 64. HYTE-kerroin muodostuu kahdenlaisten indikaattorien perusteella: prosessi-indikaattoreiden, joita on 15 ja tulosindikaattoreiden, joita on 6. Indikaattoreiden tiedot ovat saatavissa kaikista Suomen kunnista.

HYTE-kerroin, 1 000 euroa					
	2021	2022	2023	2024	2025
Kotka	905,2	1 004,3	961,4	952,2	1 027,4
Kouvola	1 446,6	1 546,5	1 616,3	1 586,2	1 557,5
Lappeenranta	1 370,9	1 430,5	1 598,2	1 611,1	1 533,1
Rovaniemi	1 057,2	1 130,7	1 315,6	1 202	1 185,4

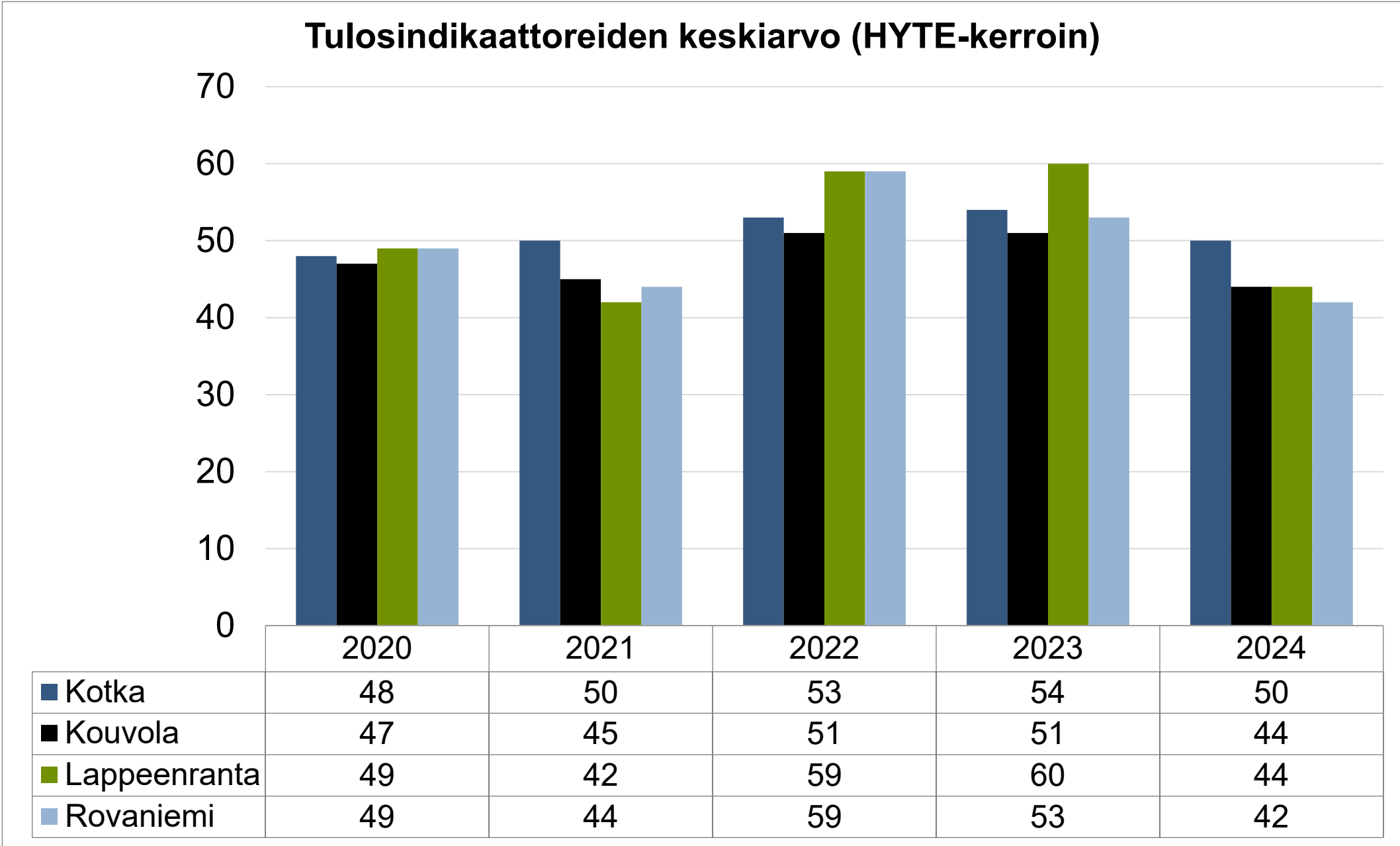
Taulukossa nähdään valtionosuuden lisäosa euroina. Kouvola sai v. 2024 laskelman mukaan 1 586 227 euroa.

Kunnan saama summa lasketaan seuraavasti: hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta (18,89 euroa) x kunnan asukasluku x kunnan hyte-kerroin / koko maan hyte-kerroin, **joka vuonna 2024 oli 68.**

Perushinta on kunnille aina sama. Laskelman tekee valtiovarainministeriö, jonne THL toimittaa hyte-kerroin tiedot.

Kunnan HYTE-kerroin = prosessi- ja tulosindikaattoreiden keskiarvo

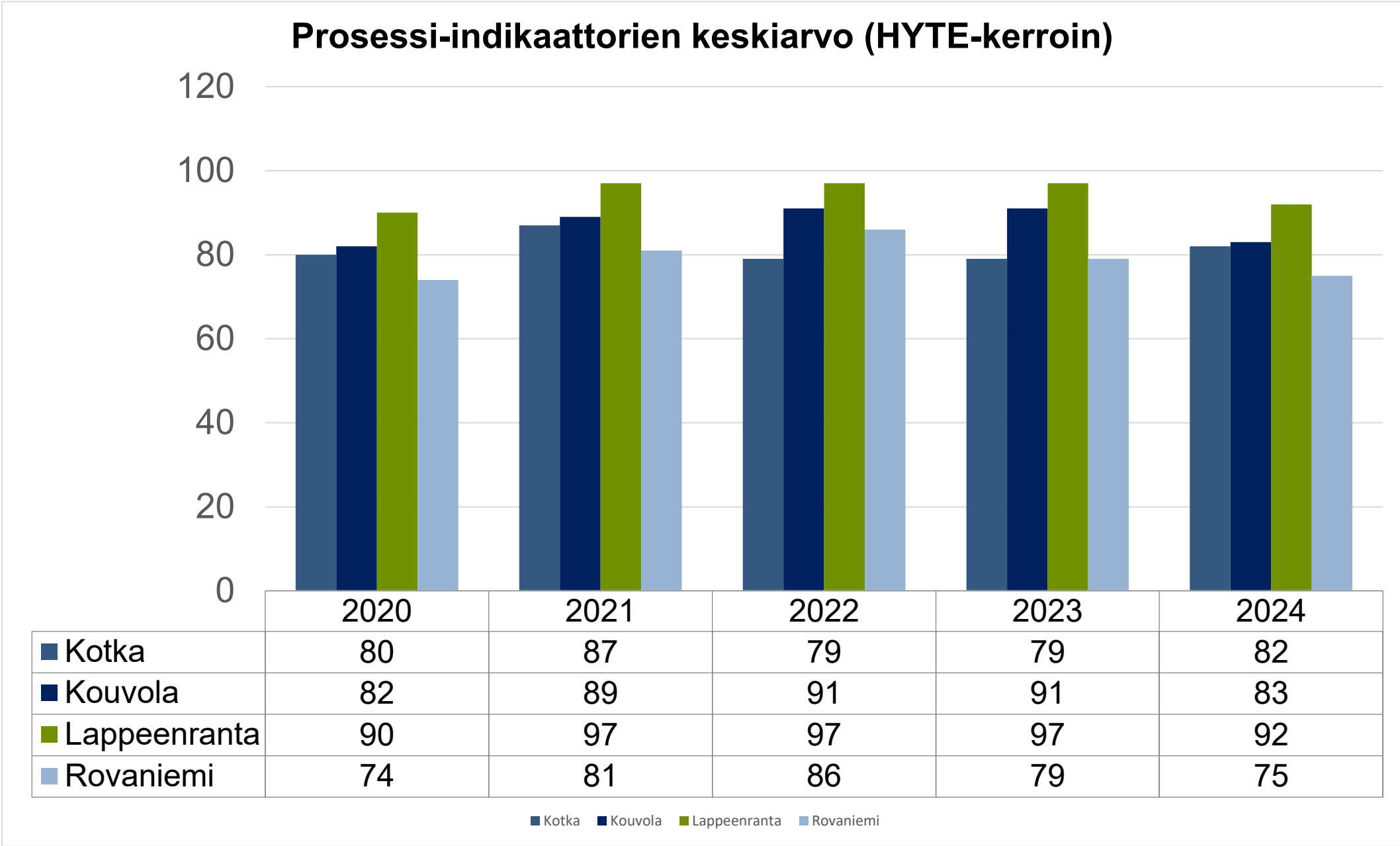
Kuntien HYTE-kerroin 2/10

Kuvan mukaan Kouvolan tulosindikaattoreiden keskiarvo vuonna 2024 on 44. Arvo on laskenut edellisestä vuodesta kuten myös kaikissa vertailukunnissa.

Tulosindikaattorit perustuvat tuloksellisuuteen väestötasolla. Indikaattoreilla mitataan väestön hyvinvoinnin muutosta, jonka kunta onnistuu omilla toimillaan aikaansaamaan. Eri ikäryhmät ovat indikaattoreissa edustettuina.

Laskennassa etsitään jokaisen tulosindikaattorin kohdalla kaikkien kuntien pienin erotus ja suurin erotus. Suurin erotus kuvaa parasta positiivista kehitystä. Kuntakohtaiset pistemäärät skaalataan edellä mainittujen minimien ja maksimien avulla.

Kuvassa nähdään, että prosessi-indikaattoreiden keskiarvo on Kouvolaissa 83 vuonna 2024 eli laskenut edellisestä vuodesta.

Prosessi-indikaattorit kuvaavat toimintaa ja nykytilaa. Indikaattorit kuvaavat kuntajohdon, perusopetuksen, liikunnan ja kulttuurin toimintaa, ja ne perustuvat THL:n TEA-viisarin tiedonkeruisiin. Indikaattoreiden määrä (15) on kohtalaisen suuri, jotta toimintaa voidaan arvioida mahdollisimman laajasti.

Prosessi-indikaattorit on kerätty THL:n TEA-tiedonkeruiden yhteydessä suoraan kunnista.

Kuntien HYTE-kerroin 3/10

KOUVOLA

HYTE-indikaattorit	Indikaattori	2020	2021	2022	2023	2024
Tulosindikaattorit	Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä	44	48	45	61	41
	Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, 8.–9.lk oppilaat	51	37	37	50	50
	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat	38	55	61	48	67
	Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat	49	35	57	52	21
	Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat	44	42	49	43	38
	Ylipaino, 8.-9.lk oppilaat	58	55	55	49	49
Prosessi-indikaattorit - Perusopetus	Kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden ja kouluuyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus tehdään peruskoulussa kolmen vuoden välein, % kunnan kouluista		41		85	
	Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa	37	86	86	64	64
	Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit	72	78	78	92	92
	Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä	85	71	71	9	9
Prosessi-indikaattorit - Liikunta	Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa	100	100	100		0
	Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen	100	100	100		100
	Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille	100	100	100		100
	Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarviointiin	100	100	100		100
	Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä	100	100	100		100
Prosessi-indikaattorit - Kuntajohto	Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista	100	100	100	100	100
	Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista	100	100	100	100	100
	Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen	100	100	100	100	100
	Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä	100	100	100	100	100
	Kunnan palveluluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja	0	100	100	100	100
Prosessi-indikaattorit - Kulttuuri	Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä	100	100	100	100	100

Taulukossa nähdään kaikki hyte-kerroinindikaattorit. Jokaiselle hyte-kerroinindikaattorille lasketaan kuntakohtainen pistemäärä välille 0–100.

Monet prosessi-indikaattorit saavat Kouvolassa täydet 100 pistettä.

Tulosindikaattoreissa on varaa parantaa. Vain yksi tulosindikaattori on parantunut edellisestä vuodesta, kaksi pysynyt samana ja kolme huonontunut. Kaikkia tulosindikaattoreita seurataan Kouvolan Hyvinvointikertomuksessa ja toimenpiteitä indikaattoreiden parantamiseksi kirjataan Hyvinvointisuunnitelmaan.

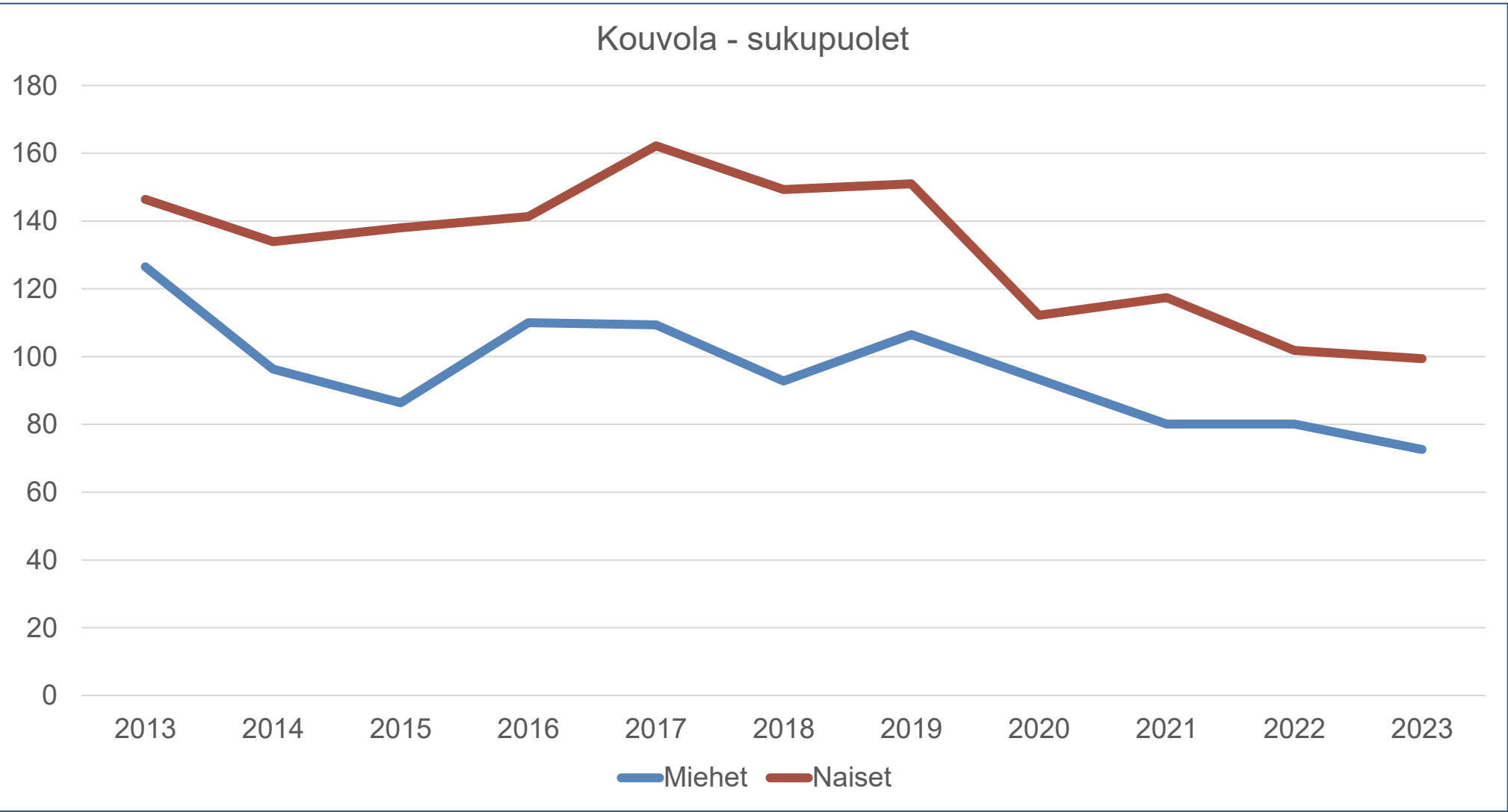
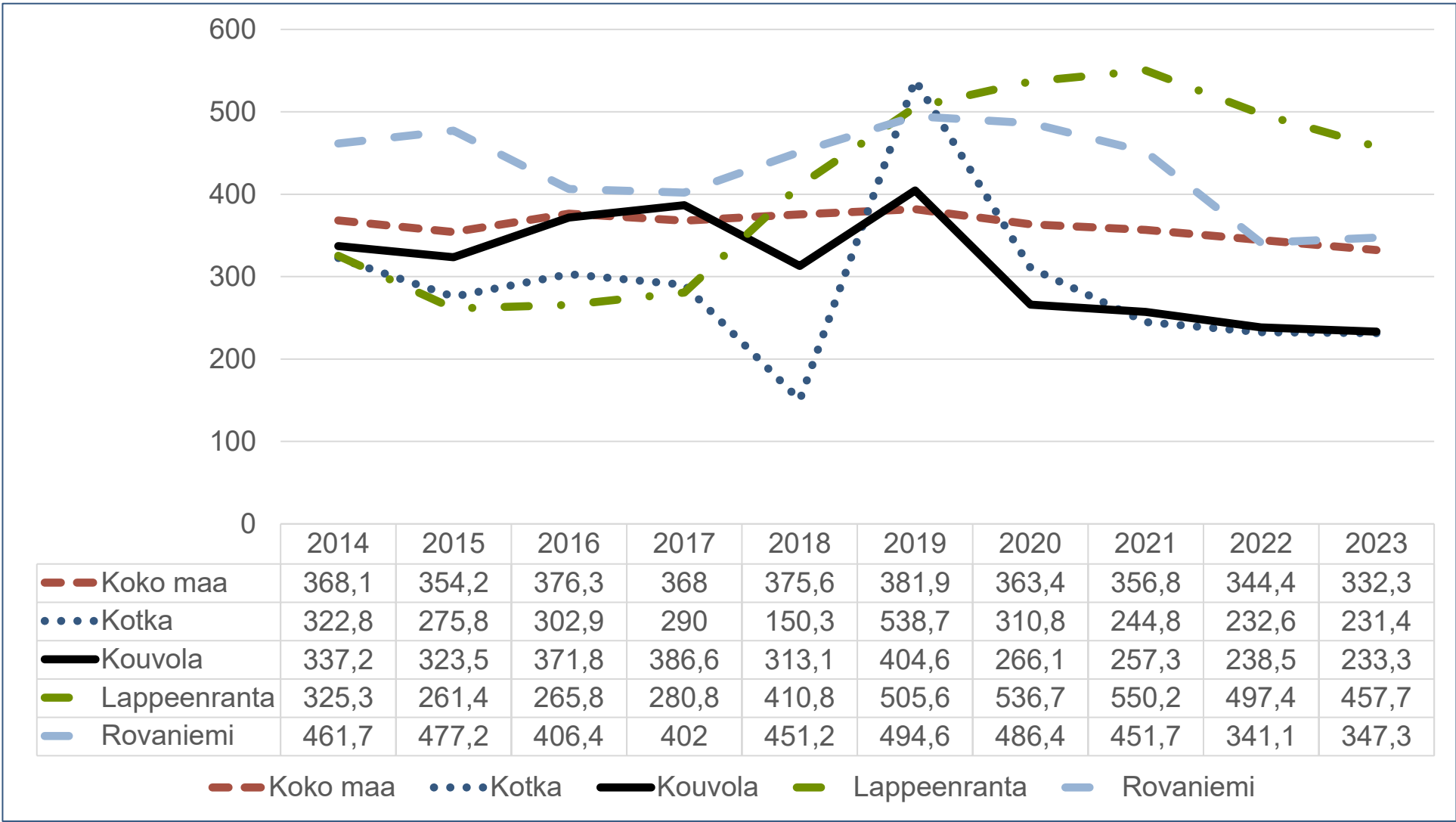
Kuntien HYTE-kerroin 4/10

- Tulosindikaattorien keskiarvo on tippunut vuoden 2023 arvosta 51 vuonna 2024 arvoon 44.
- Tulosindikaattorit perustuvat tuloksellisuuteen väestötasolla. Indikaattoreilla mitataan väestön hyvinvoinnin muutosta, jonka kunta onnistuu omilla toimillaan aikaansaamaan.
- Tulosindikaattoreissa on paljon parantamisen varaa ja siksi kaupungin toimialojen johtoryhmät syventyivät strategiaseminaarissa 18.2.2025 pohtimaan poikkihallinnollisia keinoja indikaattoreiden parantamiseksi
- Seuraavilla dioilla on esitetty tulosindikaattorin kehitys 10 vuoden ajalta Kouvolan ja vertailukuntien osalta, sukupuolijakauma ja tilanneanalyysi.

Kuntien HYTE-kerroin 5/10

KOUVOLA

Tulosindikaattori - Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

Tunnusluku kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitajaksojen määrä 65 vuotta täyttäneillä Kouvolassa on 233,3. Tunnusluku on Kouvolassa koko maan tasoa lähes kolmanneksen alempi ja verrokkikuntien matalimmalla tasolla Kotkan kanssa ja laskenut joka vuosi vuodesta 2019 lähtien. Naisilla kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitajaksoja on suhteessa vastaavan ikäiseen väestöön enemmän kuin miehillä.

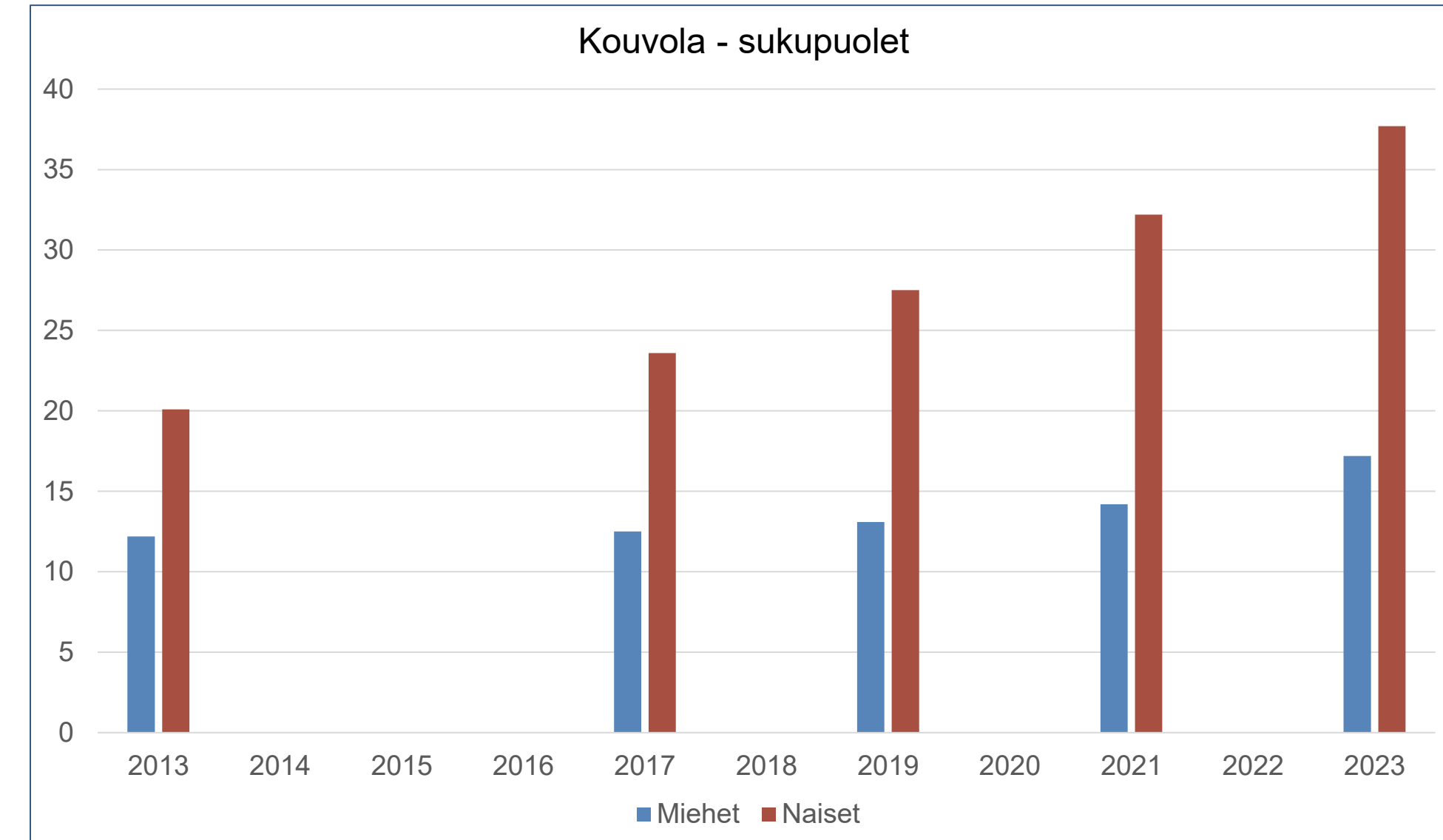
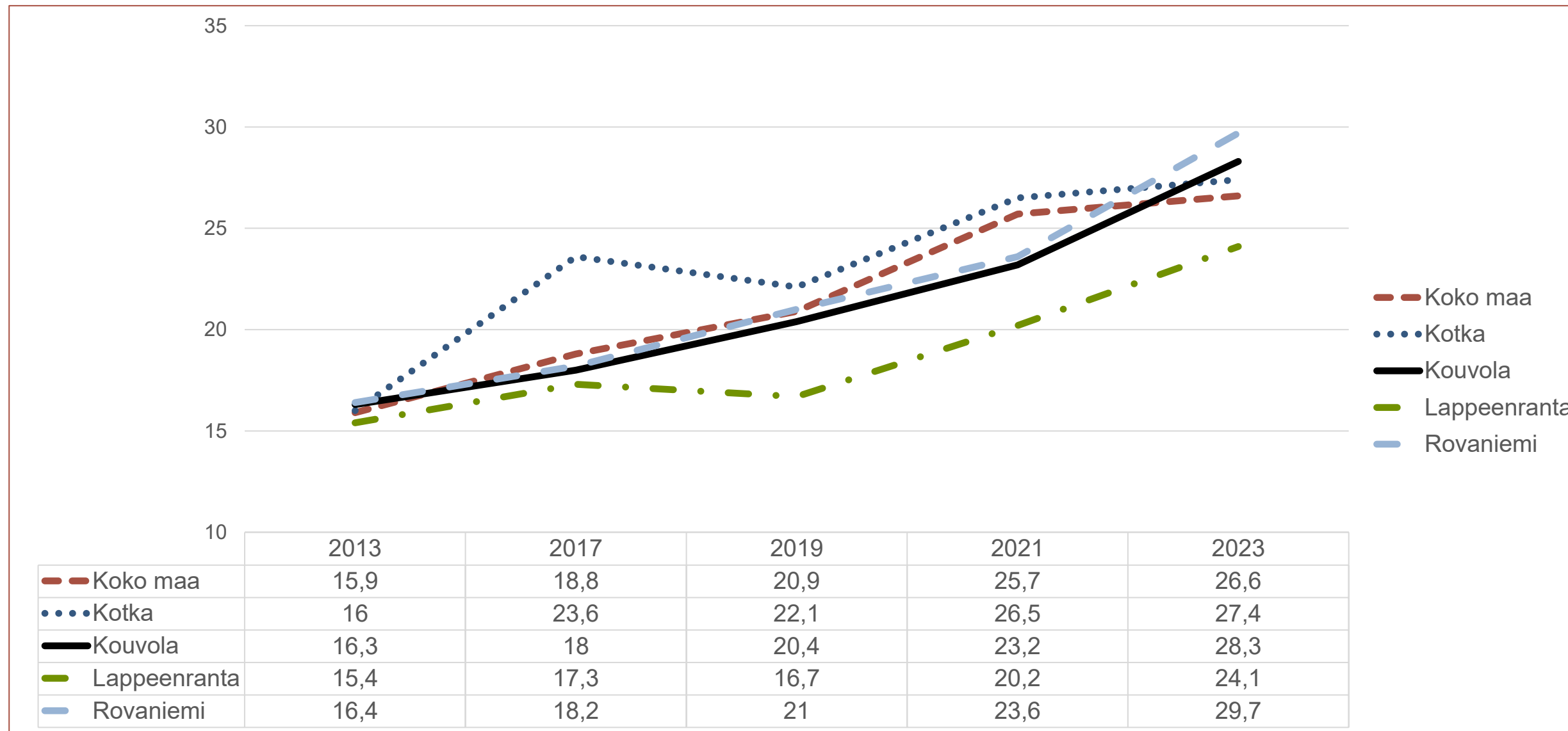
Analyysi:

- Vuoden 2024 HYTE-kerroin arvo on huonontunut edellisestä vuodesta.
- Voimaa ja tasapainoa harjoittamalla voi vaikuttaa positiivisesti toimintakykyyn, joka on yksi merkittävä tekijä kaatumisten ehkäisyssä.
- Kouvolassa toteutetaan voimaa ja tasapainoa ylläpitävää ja edistävää ohjattua liikuntaa niin liikunnanohjaajien, kuin vapaaehtoisten vertaisohjaajien toimesta.
- Liikuntaneuvonnan palvelulla tavoitetaan niitä henkilöitä, jotka tarvitsevat apua ja tukea oman fyysisen toimintakykynsä ylläpitämisessä ja parantamisessa.

Lähde: Sotkanet, THL

Kuntien HYTE-kerroin 6/10

Tulosindikaattori - Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8.–9.lk oppilaista

Kouvolalaisista 8.-9. luokan oppilaista 28,3 % tuntee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Luku on vertailukunnista toiseksi huonoin. Sukupuolten välinen ero on huomattava, viimeisimmässä mittauksessa jopa 37,7 % tytöistä koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, pojilla vastaava osuus oli 17,2 %.

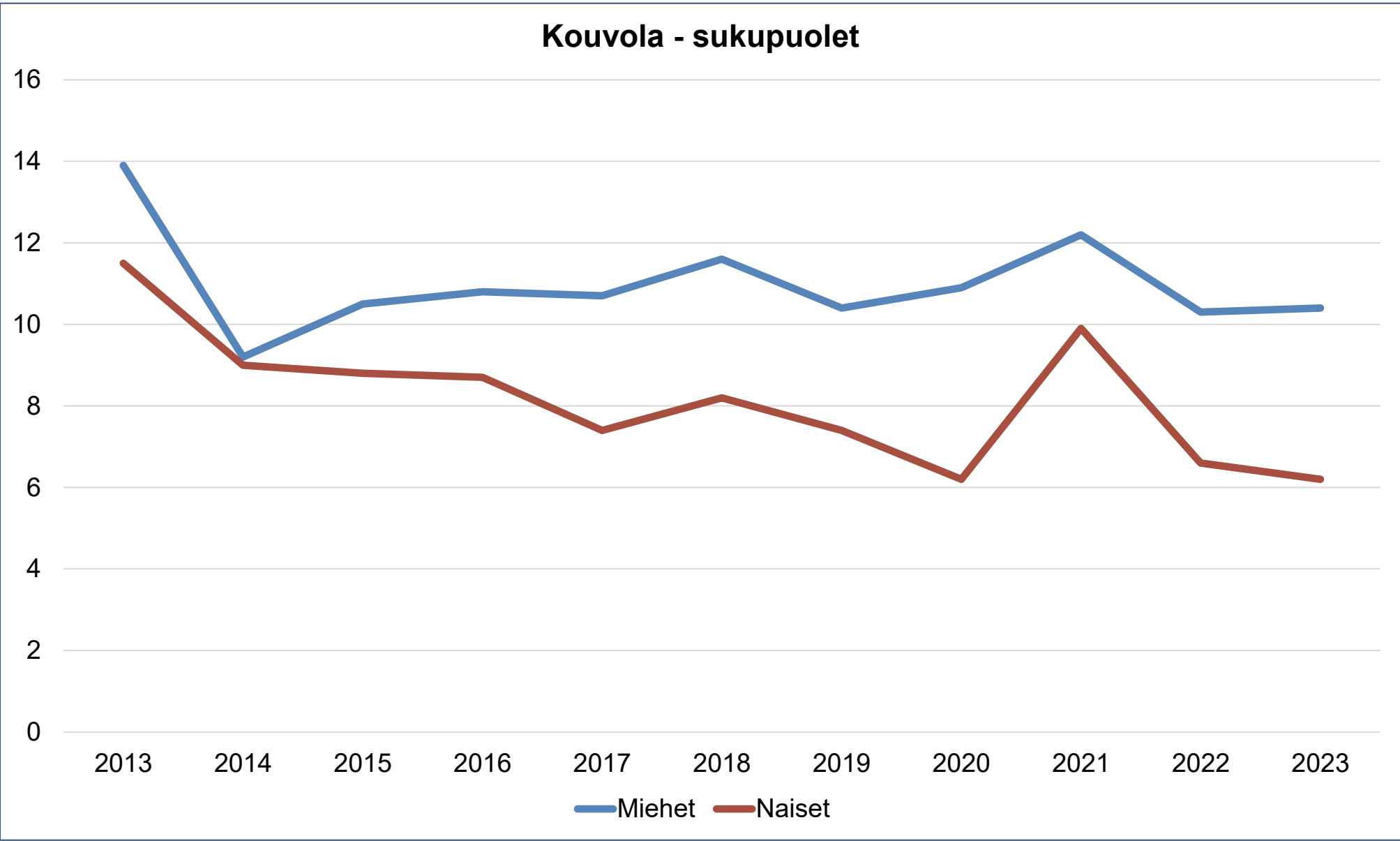
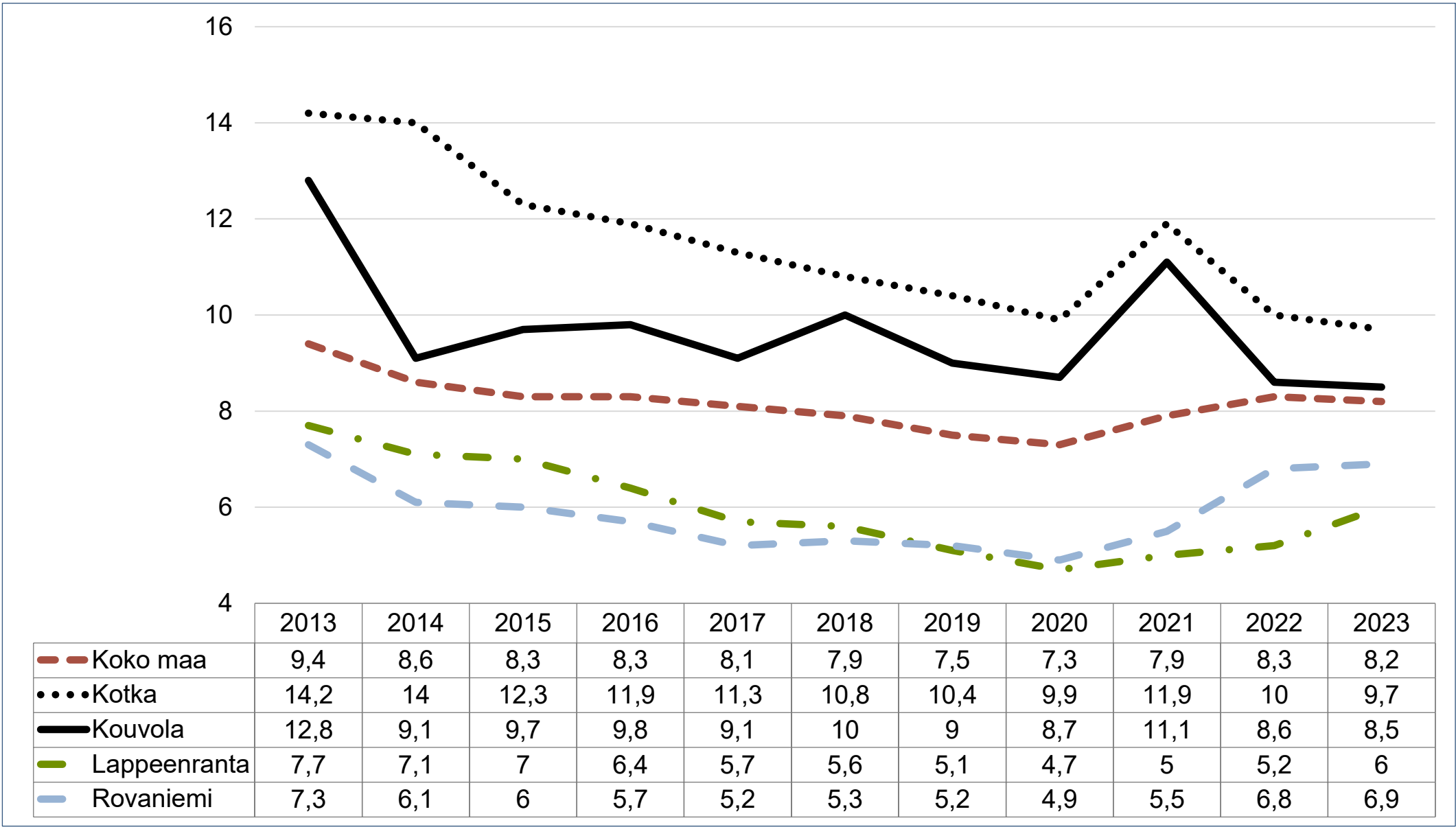
Analyysi:

- Koettu terveydentila on laaja-alainen ilmiö, johon liittyvät niin psyykinen kuin fyysinen hyvinvointi ja esimerkiksi sosiaaliset suhteet sekä perheen tilanne. Ylipaino on Kouvolaassa lisääntynyt, osallisuuden kokemus laskenut ja yksinäisyyden sekä ahdistuksen kokemukset ovat kasvaneet sekä liikkuminen vähentynyt. Nämä indikaattorit näyttäytyvät myös koetun terveydentilan heikkenemisenä.
- Kouvolaassa toteutettiin 8.-9. luokkalaisille päihde-, mielenterveys ja tunnetaitotunteja. Mielenterveys- ja tunnetaitotuntien tavoitteena on mielen hyvinvoinnin edistäminen.
- Peruskouluissa otettiin vuonna 2024 käyttöön kiusaamiseen ja väkivaltaan puuttumisen toimintamalli.

Kuntien HYTE-kerroin 7/10

KOUVOLA

Tulosindikaattori - Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Koulutuksen ulkopuolelle jäi 17–24-vuotiaista nuorista 8,5 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Prosenttiosuus on kääntynyt laskuun ja on mittausjakson alin, vaikka selkeästi Rovaniemen ja Lappeenrannan tasoa korkeampi. Miehillä osuus on korkeampi, viimeisimmässä mittauksessa miehillä osuus oli 10,4 % ja naisilla 6,2 %.

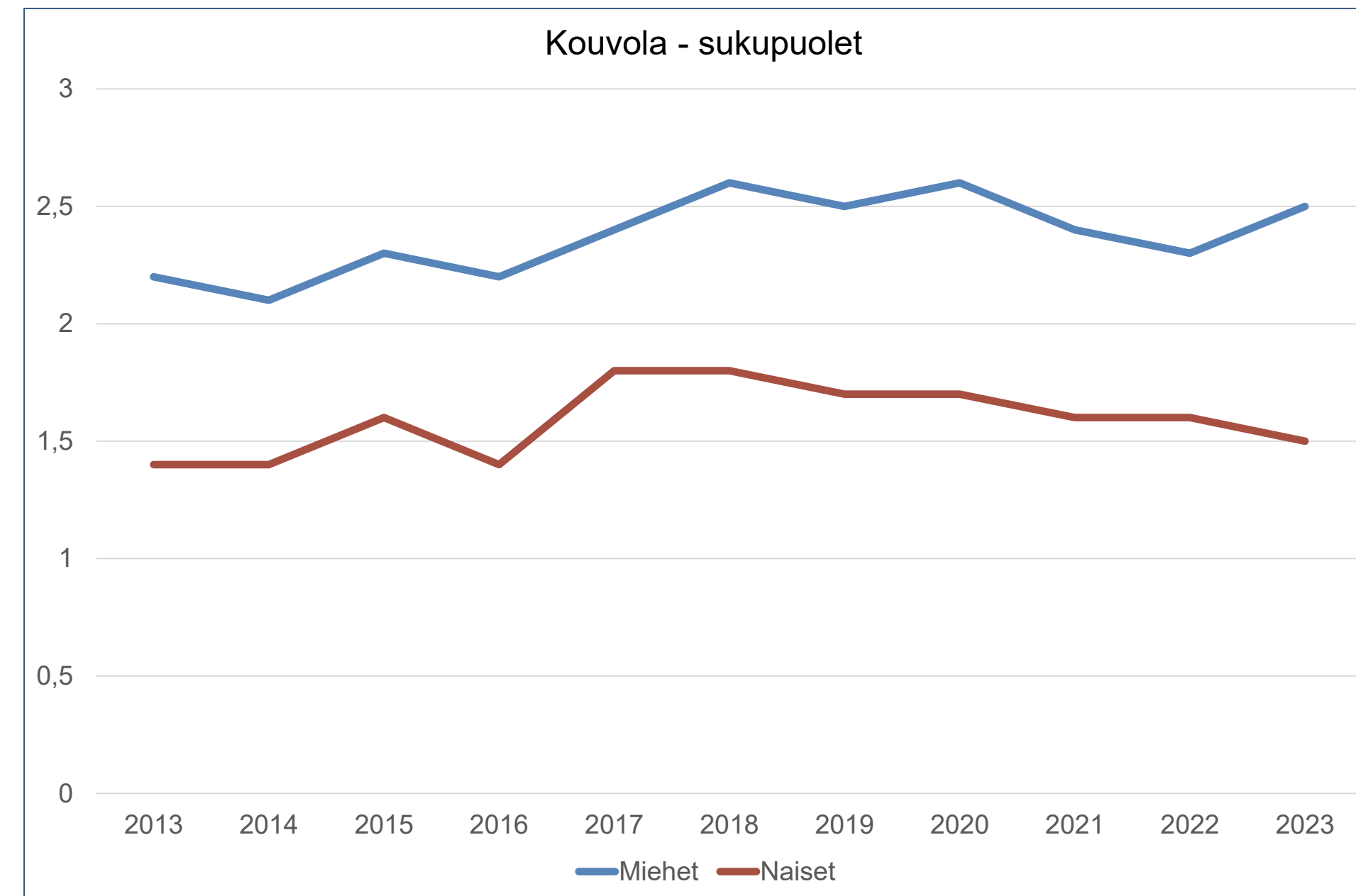
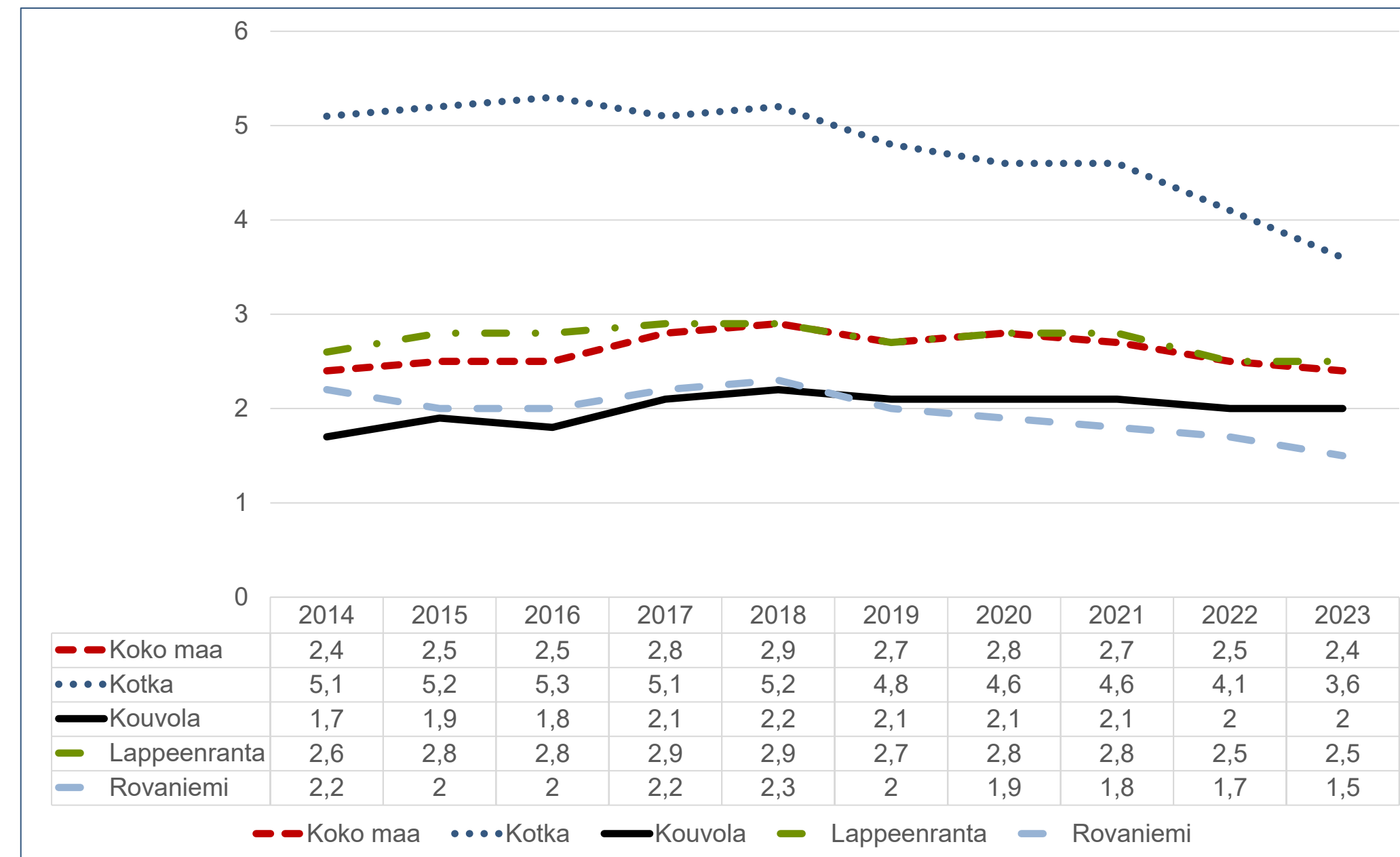
Analyyysi:

- Laajennettu oppivelvollisuuslaki (1214/2020) on tullut voimaan vuonna 2021. Se vähentää koulutuksen ulkopuolelle jääneiden määrää, kun tavoitteena on saada kaikille tutkinto.
- Oppivelvollisuuden keskeyttämisen ehkäisemiseksi Kouvolassa toimii Motipaja. Motipaja on toisenlainen oppimisympäristö 16–18-vuotiaille oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Tavoitteena on vahvistaa oppijaa niin, että oppija pystyy palaamaan omien opintojen pariin.
- Kouvolan kaupunki jatkoi saattaen vaihteen –toimintamallia, jossa kaksi koulunkäynninohjaajaa olivat muutamien aloittavien opiskelijoiden tukena ammatillisen koulutuksen alkuvaiheessa. Saatujen kokemusten perusteella vierellä kulkeminen ja tukeminen erityisesti opintojen alkuvaiheessa ehkäisee koulutuksen keskeyttämistä.
- Etsivän nuorisotyön jatkuminen on tarpeen, jotta vielä vailla tutkintoa olevat nuoret saadaan koulutuksen pariin.
- Tutkintoon valmentavaa koulutusta Edukossa järjestetään tarpeen mukaan.
- Ohjaamo on palvelupiste, joka tarjoaa tietoa, neuvontaa ja ohjausta 15–29-vuotiaille teemoina työllisyys, koulutus ja hyvinvointi. Ohjaamossa vuonna 2024 asiakastapaamisia on ollut 4467. Yksilökäyntejä 1682 sekä ryhmässä ja tapahtumissa käyntejä on ollut 2785.
- Leikkaukset NUOTTI-valmennuksiin ovat vaikeuttaneet nuorten kokonaisvaltaisen tuen saantia. Myös koronan ja poikkeusolojen jälkeinen aika näkyy yhä. Kiinnostuminen opintoihin monella yhä hankalaa. Pitkäjänteisyys vähentynyt ja sitoutuneisuus on heikkoa. Tulevaisuuden usko nuorilla vähentynyt.

Kuntien HYTE-kerroin 8/10

KOUVOLA

Tulosindikaattori - Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, %
vastaavan ikäisestä väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneita 25–64-vuotiaita vastaavan ikäisestä väestöstä on Kouvolaissa 2 %. Määrä on seurattavana ajanjaksona vaihdellut hieman alle ja hieman yli kahden prosentin välillä. Tämä on noin 0,4 prosenttiyksikköä koko maan tasoa alempi vuonna 2023. Miehillä osuus on suurempi kuin naisilla.

Analyysi:

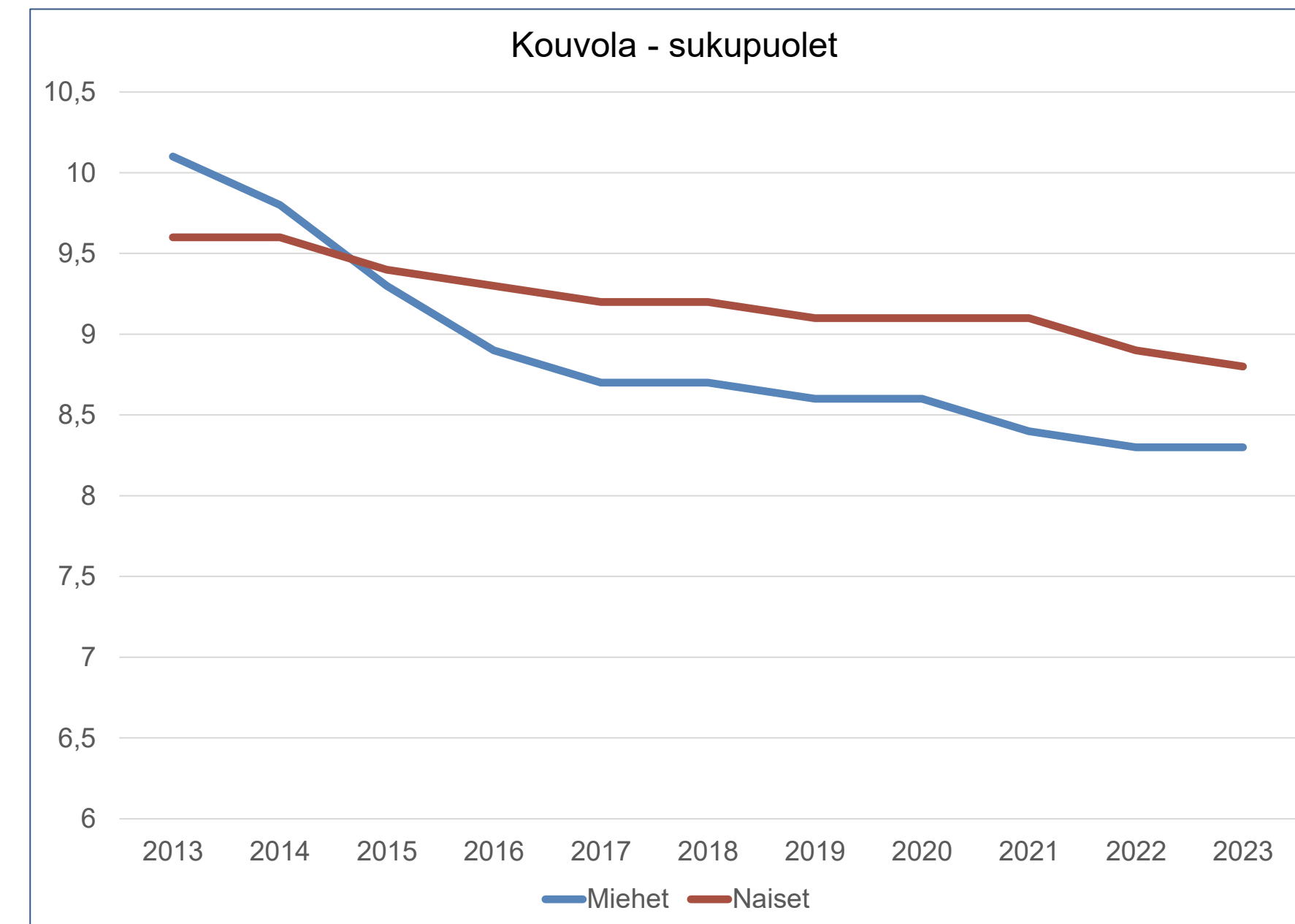
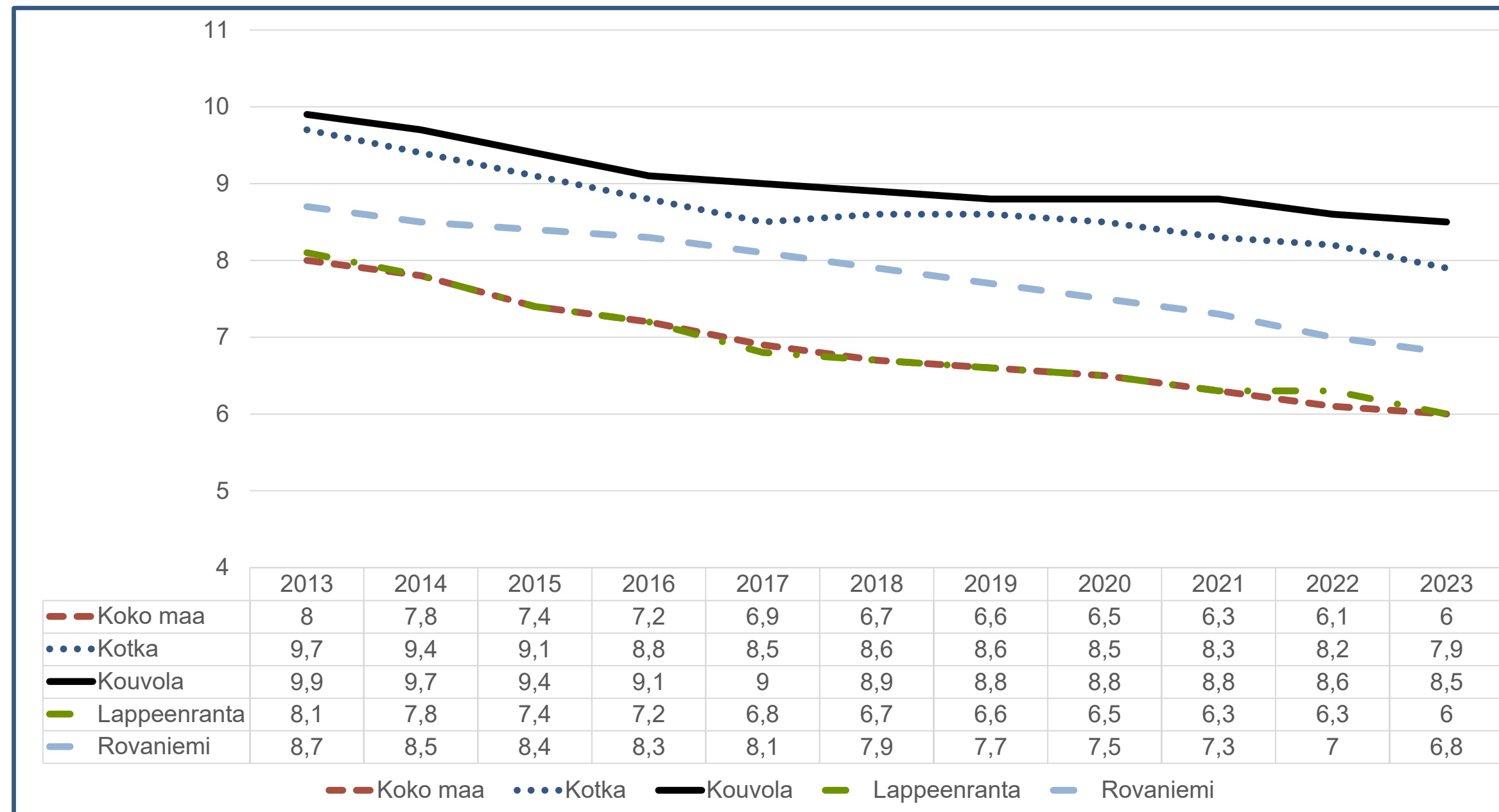
- Erityisesti työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamallin parissa on pystytty tarttumaan tämän ryhmän haasteisiin. Esimerkiksi niiden asiakkaiden kohdalla, jotka ovat saaneet työttömyyden johdosta pitkäaikaisesti toimeentulotukea, on voitu asiakas ohjata kuntouttavaan työtoimintaan yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Kuntouttava työtoiminta on sosiaalipalvelu. Siihen ohjataan, mikäli asiakas ei työ- ja toimintakykynsä puolesta kykene osallistumaan julkisiin työvoimapalveluihin.

Lähde: Sotkanet, THL

Kuntien HYTE-kerroin 9/10

KOUVOLA

Tulosindikaattori - Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, %
vastaavan ikäisestä väestöstä

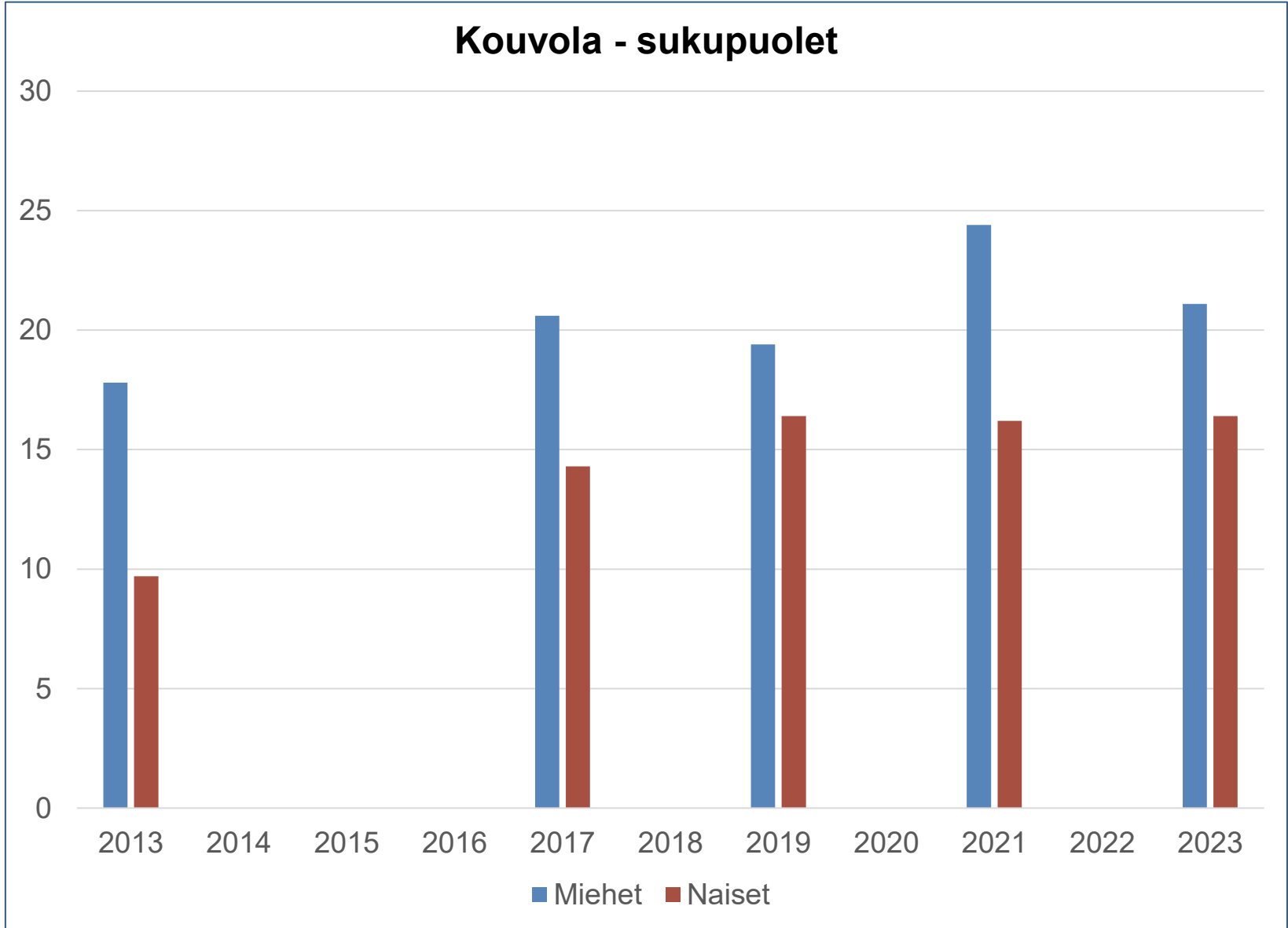
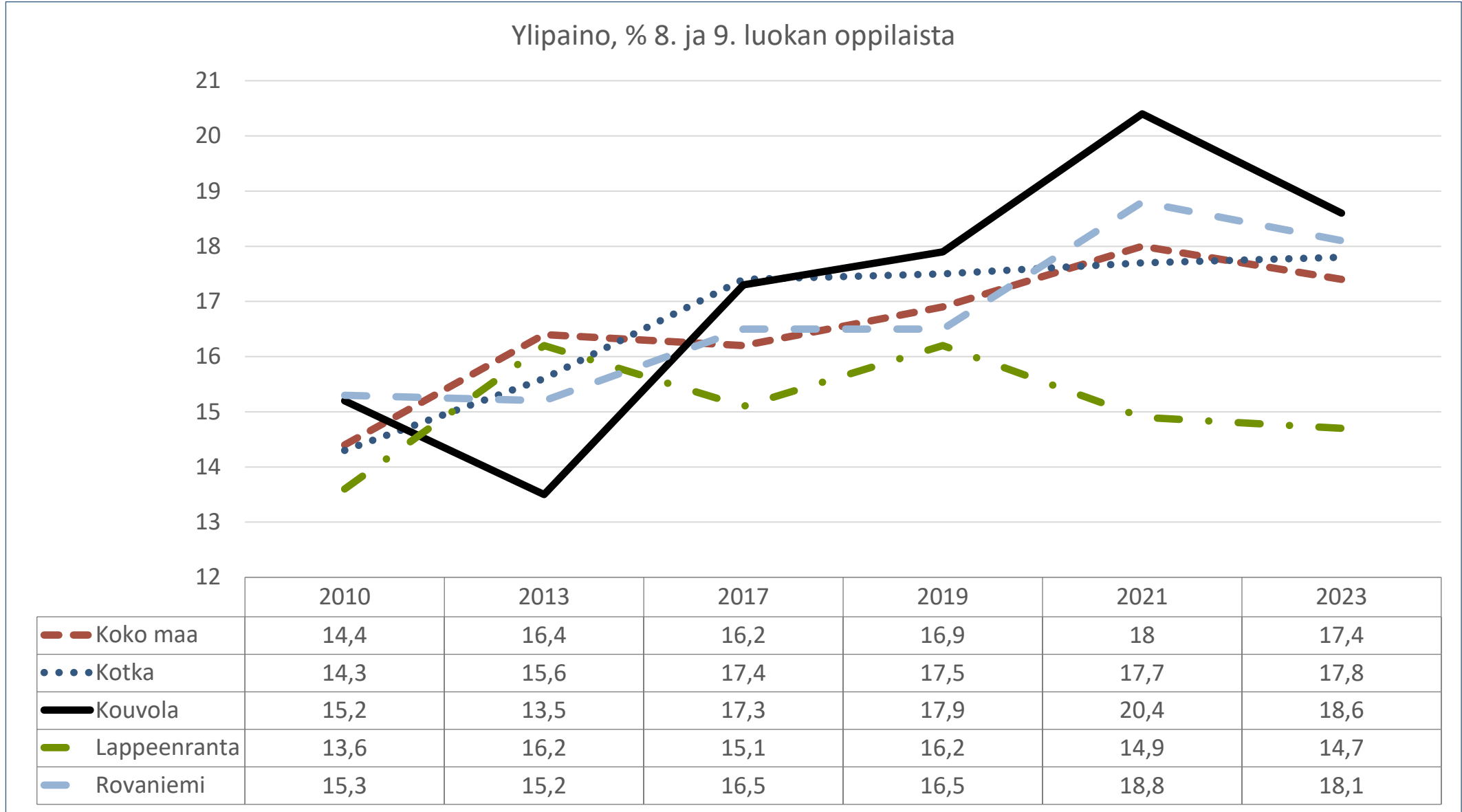
Kouvolassa työkyvyttömyyseläkettä saavien 25-64 vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on suurin, 8,5 %. Luku on laskenut 0,1 % yksikköä edellisestä vuodesta. Viimeisimmässä mittauksessa naisilla osuus oli 8,8 % ja miehillä 8,3 %.

Analyysi:

- Erityisesti työllistymistä edistävän monialaisen yhteistoimintamallin avulla on pystytty yhdessä hyvinvointialueen ja Kelan kanssa viemään asiakkaiden työkykyasioita eteenpäin.
- Yhteistyössä hyvinvointialueen työkykytiimin kanssa kautta on toteutettu toimenpiteitä, joiden avulla on pystytty tarttumaan asiakkaiden työkykyasioihin. Lopputulemana mahdollisesti myös työkyvyttömyyseläke.
- Kouvolan kaupungilla on ollut Kevan tukema "Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan" -hanke, jonka tavoitteena on kehittää työkykyjohtamista proaktiiviseksi sekä vähentää sairauspoissaoloja ja ennenaikaista eläkkeelle siirtymistä. Tarkoituksena on hakea työkyvyttömyysriskissä oleville erilaisia yksilöllisiä ratkaisuja tukea työkykyä ja työssä jatkamista.

Kuntien HYTE-kerroin 10/10

Tulosindikaattori - Ylipaino, % 8.-9.lk oppilaista

18,6 % Kouvolan 8. ja 9. luokan oppilaista on ylipainoisia. Määrä on korkeampi koko maahan ja verrokkikaupunkeihin nähden, mutta laskenut hieman edellisestä kyselystä. Sukupuolten välinen ero on merkittävä, viimeisimmässä mittauksessa pojilla osuus oli 21,1 % ja tytöillä 16,4 %.

Analyysi:

- Ylipainon lisääntymisen taustalla ovat ruokaympäristön muutokset ja kokonaisenergia tarpeen väheneminen. Arjessa tapahtuva liikkuminen on vähentynyt, eikä liikunnan harrastaminen riitä kattamaan tätä vajetta. Fyysisen toimintakyvyn heikkenemiseen liittyy myös teknologian lisääntyminen lasten ja nuorten arjessa. Osan nuorten kohdalla vanhemmat eivät tue terveellisiä elämäntapoja. Kodin ja perheiden elämäntavat heijastuvat myös nuoriin.
- Peruskoulujen lukuvuosisuunnitelmaan kirjattiin vuonna 2024 koulukohtaisena lisäyksenä se, miten koulut edistävät liikkumista koulupäivien aikana.
- Kouvolaassa pilotoitiin kouluPT-toimintamallia. Toimintamallin tavoitteena on tavoittaa erityisesti ei-lainkaan tai vähän liikkuvia lapsia ja nuoria.
- Kouvolaassa on jatkettu liikkuva varhaiskasvatus-, koulu ja –opiskelutoimintamallien toteuttamista.
- Lisäksi Move!-mittausprosessia on pyritty kehittämään niin, että heikosti menestyneet ohjautuisivat entistä paremmin esimerkiksi liikuntaneuvontaan.
- Kouvolan Harrastamisen mallin mukaisia maksuttomia harrastetunteja on jatkettu edelleen.

HYTE –kerroin tiivistelmä

Tunnusluku kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitojaksojen määrä 65 vuotta täyttäneillä Kouvolassa koko maan tasoa lähes kolmanneksen alempi ja verrokkikuntien matalimmalla tasolla Kotkan kanssa ja laskenut joka vuosi vuodesta 2019 lähtien.

- Liikuntaneuvonnan palvelulla tavoitetaan niitä henkilöitä, jotka tarvitsevat apua ja tukea oman fyysisen toimintakykynsä ylläpitämisessä ja parantamisessa.

Kouvolalaisista 8.-9. luokan oppilaista 28,3 % tuntee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Luku on vertailukunnista toiseksi huonoin.

- Sukupuolten välinen ero on huomattava, viimeisimmässä mittauksessa jopa 37,7 % tytöistä koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, pojilla vastaava osuus oli 17,2 %.
- Kouvolassa toteutettiin 8.-9. luokkalaisille päihde-, mielenterveys ja tunnetaitotunteja. Mielenterveys- ja tunnetaitotuntien tavoitteena on mielen hyvinvoinnin edistäminen.
- Peruskouluissa otettiin vuonna 2024 käyttöön kiusaamiseen ja väkivaltaan puuttumisen toimintamalli.

Koulutuksen ulkopuolelle jäi 17–24-vuotiaista nuorista 8,5 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Prosenttiosuus on kääntynyt laskuun ja on mittausjakson alin

- Laajennettu oppivelvollisuuslaki (1214/2020) on tullut voimaan vuonna 2021. Se vähentää koulutuksen ulkopuolelle jääneiden määrää, kun tavoitteena on saada kaikille tutkinto.
- Ohjausta ja tukea on saatavilla eri keinoin opiskelijoille
- Leikkaukset NUOTTI-valmennuksiin ovat vaikeuttaneet nuorten kokonaisvaltaisen tuen saantia. Myös koronan ja poikkeusolojen jälkeinen aika näkyy yhä. Kiinnittyminen opintoihin monella yhä hankalaa. Pitkäjänteisyys vähentynyt ja sitoutuneisuus on heikkoa. Tulevaisuuden usko nuorilla vähentynyt

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneita 25–64-vuotiaita vastaavan ikäisestä väestöstä on Kouvolassa 2 %. Tämä on noin 0,4 prosenttiyksikköä koko maan tasoa alempi vuonna 2023.

- Erityisesti työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamallin parissa on pystytty tarttumaan tämän ryhmän haasteisiin. Esimerkiksi niiden asiakkaiden kohdalla, jotka ovat saaneet työttömyyden johdosta pitkäaikaisesti toimeentulotukea, on voitu asiakas ohjata kuntouttavaan työtoimintaan yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Kuntouttava työtoiminta on sosiaalipalvelu. Siihen ohjataan, mikäli asiakas ei työ- ja toimintakykynsä puolesta kykene osallistumaan julkisiin työvoimapalveluihin.

Kouvolassa työkyvyttömyyseläkettä saavien 25-64 vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on suurin, 8,5 %.

- Erityisesti työllistymistä edistävän monialaisen yhteistoimintamallin avulla on pystytty yhdessä hyvinvointialueen ja Kelan kanssa viemään asiakkaiden työkykyasioita eteenpäin.
- Yhteistyössä hyvinvointialueen työkykytiimin kanssa kautta on toteutettu toimenpiteitä, joiden avulla on pystytty tarttumaan asiakkaiden työkykyasioihin. Lopputulemana mahdollisesti myös työkyvyttömyyseläke.
- Kouvolan kaupungilla on ollut Kevan tukema ”Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan” -hanke, jonka tavoitteena on kehittää työkykyjohtamista proaktiiviseksi sekä vähentää sairauspoissaoloja ja ennenaikaista eläkkeelle siirtymistä. Tarkoituksena on hakea työkyvyttömyysriskissä oleville erilaisia yksilöllisiä ratkaisuja tukea työkykyä ja työssä jatkamista.

18,6 % Kouvolan 8. ja 9. luokan oppilaista on ylipainoisia. Määrä on korkeampi koko maahan ja verrokkikaupunkeihin nähden, mutta laskenut hieman edellisestä kyselystä. Sukupuolten välinen ero on merkittävä, viimeisimmässä mittauksessa pojilla osuus oli 21,1 % ja tytöillä 16,4 %.

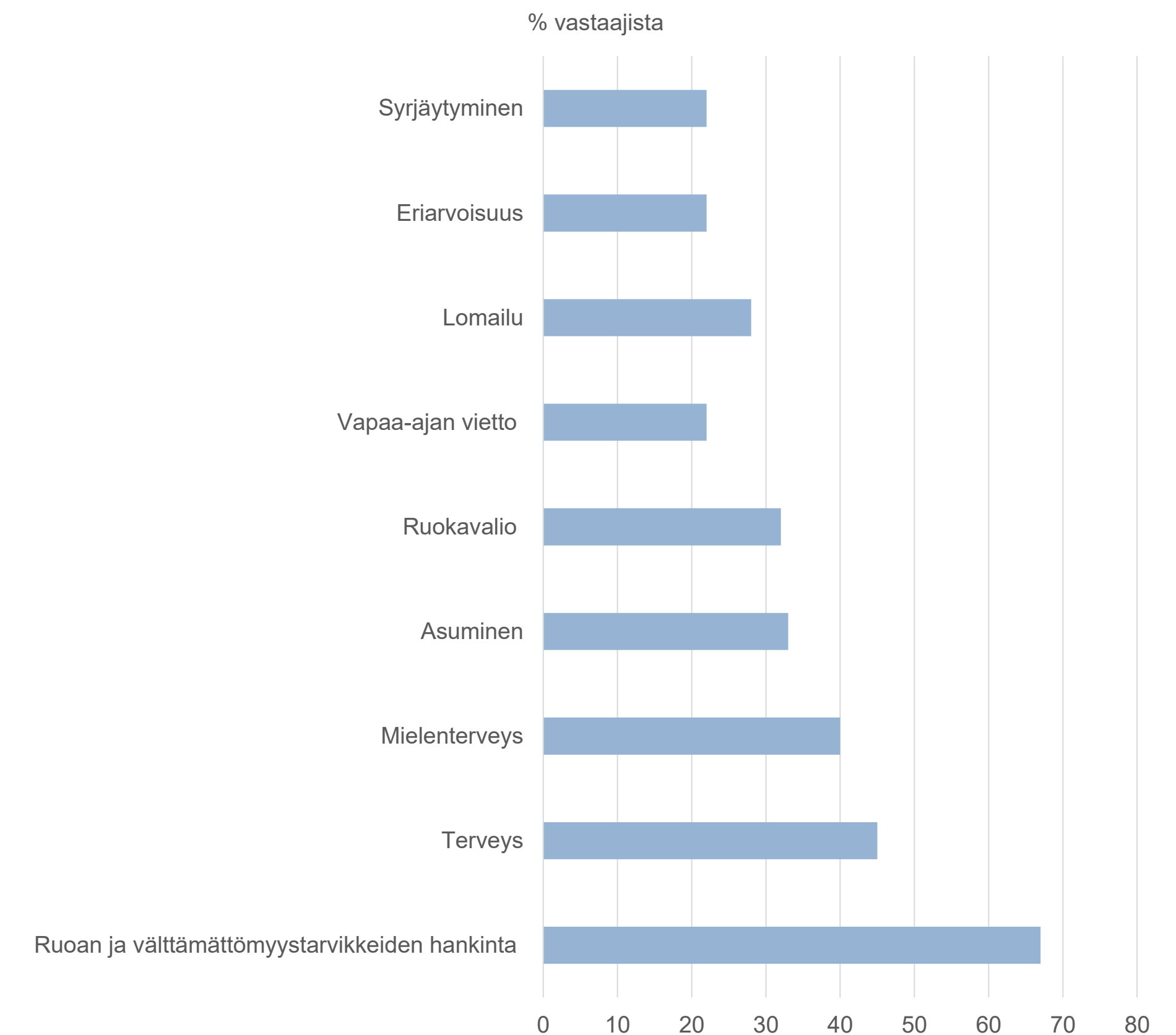
- Peruskoulujen lukuvuosisuunnitelmaan kirjattiin vuonna 2024 koulukohtaisena lisäyksenä se, miten koulut edistävät liikkumista koulupäivien aikana.
- Kouvolassa pilotoitiin kouuPT-toimintamallia. Toimintamallin tavoitteena on tavoittaa erityisesti ei-lainkaan tai vähän liikkuvia lapsia ja nuoria.
- Kouvolassa on jatkettu liikkuva varhaiskasvatus-, koulu ja –opiskelutoimintamallien toteuttamista.
- Lisäksi Move!-mittausprosessia on pyritty kehittämään niin, että heikosti menestyneet ohjautuisivat entistä paremmin esimerkiksi liikuntaneuvontaan.
- Kouvolan Harrastamisen mallin mukaisia maksuttomia harrastetunteja on jatkettu edelleen.

Hyvinvointikysely 1/2

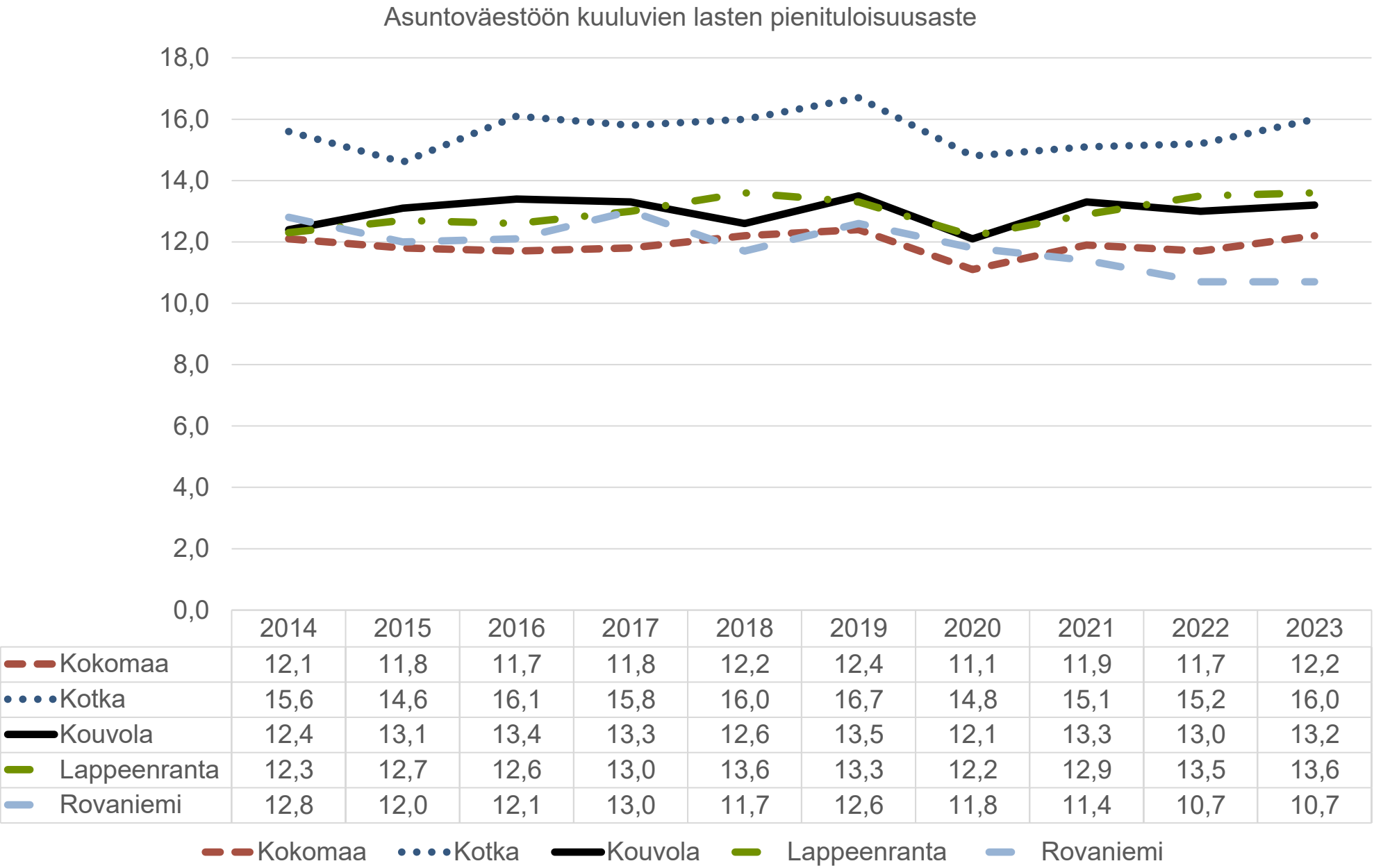
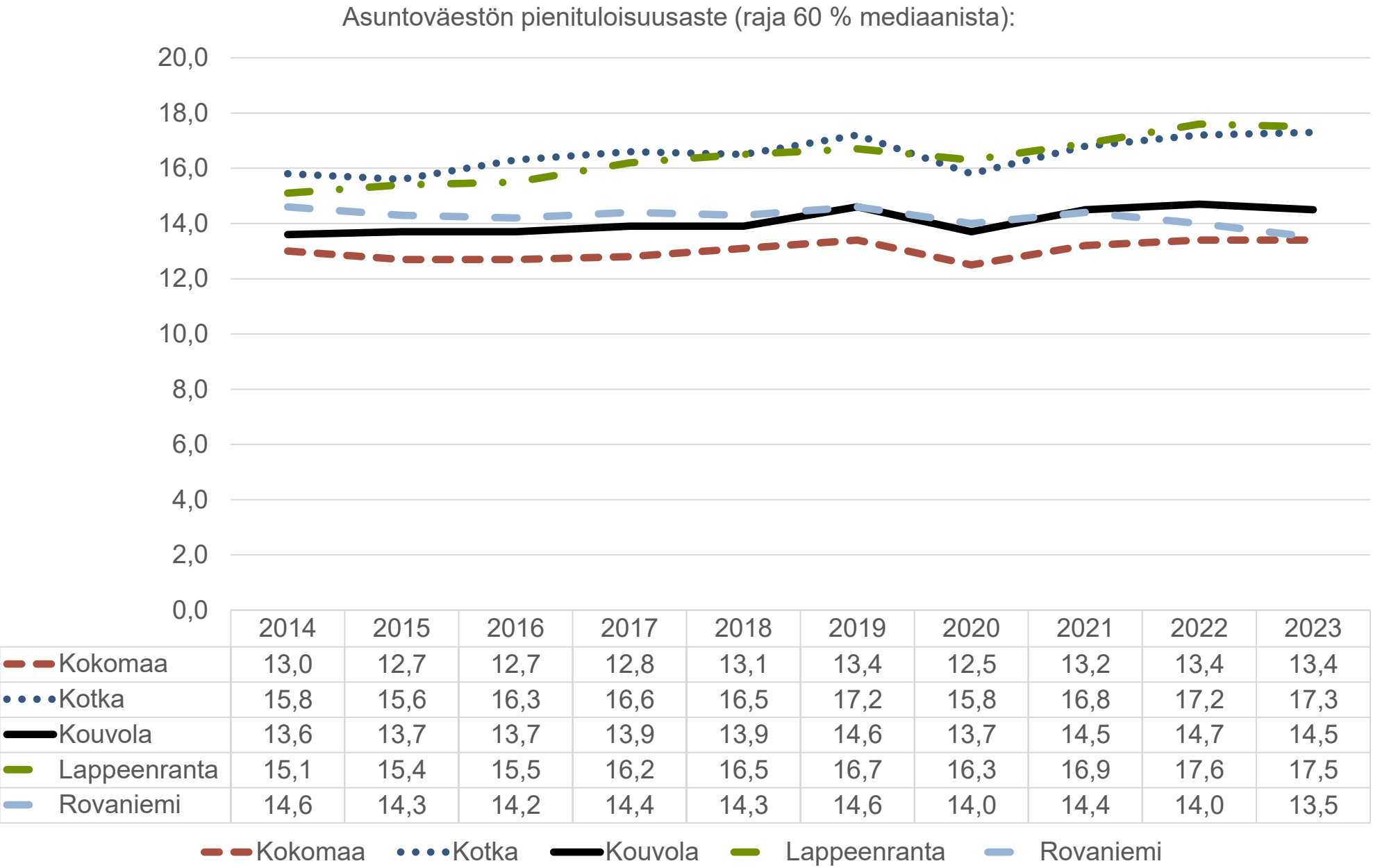
- Marras- joulukuussa 2024 kaikille kuntalaisille avoinna olleeseen kyselyyn saatiin 990 vastausta.
- Vajaa puolet vastaajista kertoi voineensa viime vuonna hyvin tai erittäin hyvin. Huonosti voivia oli hieman enemmän kuin edellisinä vuosina.
- Vuosittain vaihtuva teema oli viime vuonna köyhyys.
- Itsensä köyhäksi kokevia vastaajista oli 30% ja tulevaisuudessa köyhtymistä pelkäsi 43%.
- Tulevaisuuden köyhtymisen syihin liittyvissä avovastauksissa nousi esille työttömyyden uhka ja työnsaannin näköalattomuus. Myös hintojen nousu ja hallituksen toimet sanoitettiin vastauksiin.
- Diassa 18 on kuvattu asuntoväestön ja asuntoväestöön kuuluvien lasten pienituloisuusastetta Kouvolassa, vertailukunnissa ja koko maassa.

Hyvinvointikysely 2/2

- Kyselyssä vastaajilla oli mahdollista valita viisi vaihtoehtoa erilaisista aiheista, mihin köyhyys vastaajien mielestä vaikuttaa.
- 67 % vastaajista arvioi köyhyyden vaikuttavan ruoan ja välttämättömyystarvikkeiden hankintaan.
- Avovastauksissa useimmat vastaajat kokivat köyhyyden vaikuttavan elämänlaatuun ja sen osa-alueisiin hyvin laaja-alaisesti, rajoittaen merkittävästi omia toimintamahdollisuuksia sekä aiheuttaen huolta lasten hyvinvoinnista.

Asuntoväestön tulotaso 2014-2023

Pienituloisia ovat henkilöt, joiden kotitalouden käytettävissä olevat rahatulot kulutusyksikköä kohti (ns. ekvivalentti rahatulo) ovat pienemmät kuin 60 prosenttia kaikkien kotitalouksien ekvivalenttien käytettävissä olevien rahatulojen mediaanitulosta. Tämän tulorajan alapuolelle jäävien osuutta väestöstä kutsutaan pienituloisuusasteeksi. Pienituloisuuden euromääräinen raja vaihtelee vuosittain. Määritelmä perustuu Euroopan unionin tilastolaitoksen Eurostatin suosituksiin.

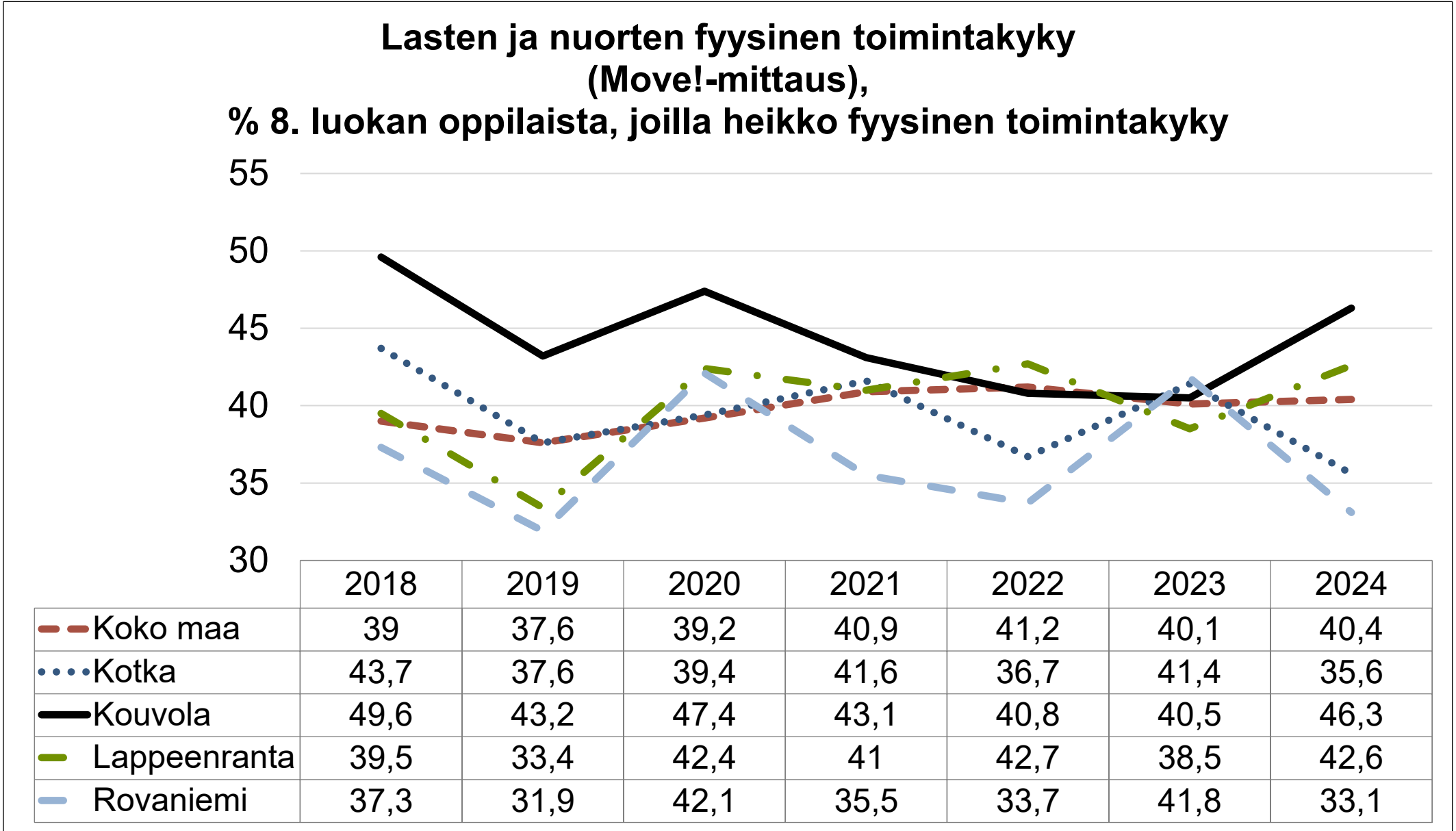
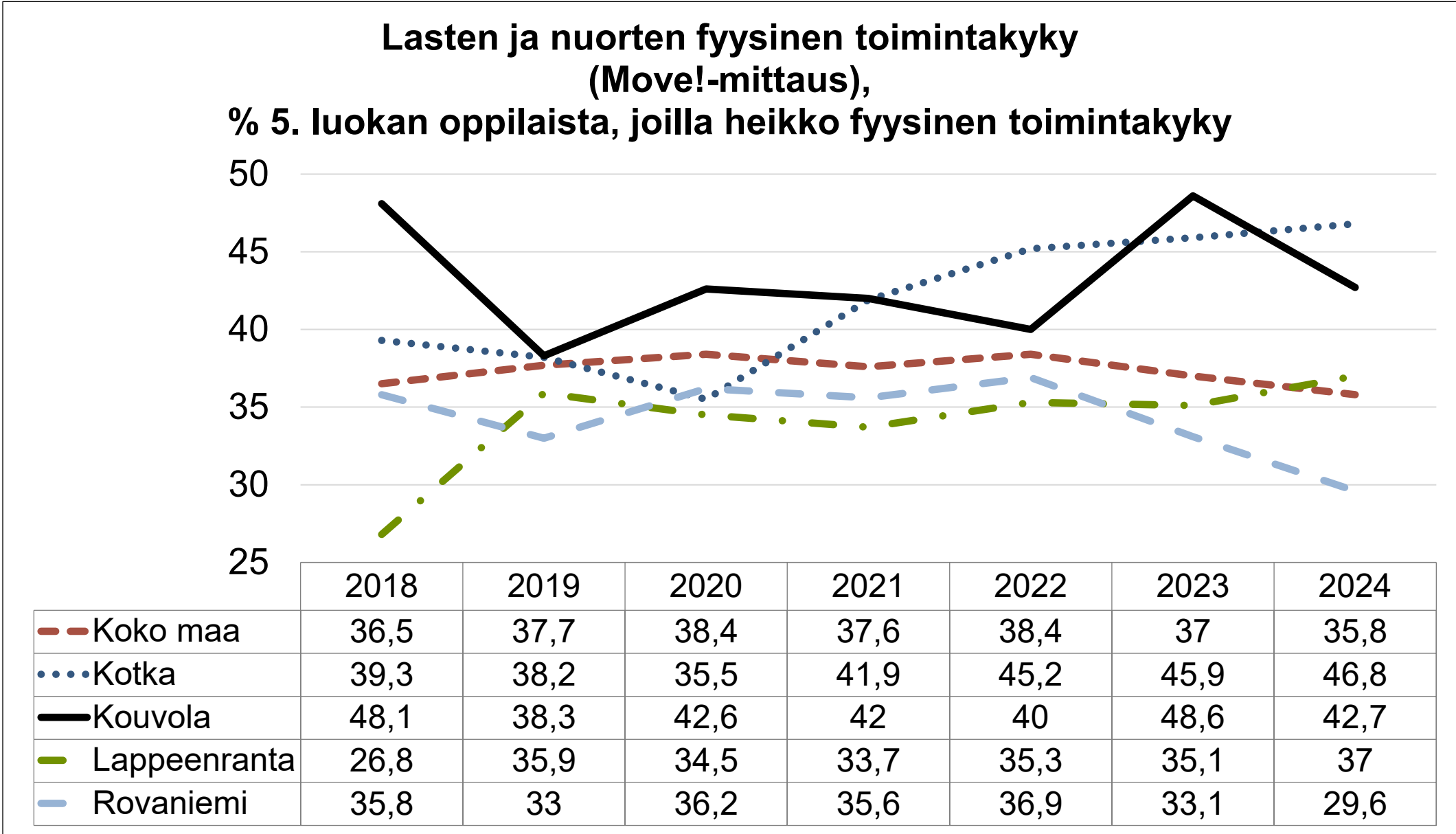
Kouvolassa asuntoväestön pienituloisuusaste on ollut koko tarkasteluajanjakson 13,6-14,7 välillä ollen viimeisimmässä mittauksessa 14,5. Tämä on koko maahan ja Rovaniemeen nähden korkeampi, mutta alhaisempi kuin Kotkassa ja Lappeenrannassa. Asuntoväestöön kuuluvien lasten pienituloisuusaste oli vuonna 2023 13,2 mikä on korkeampi kuin koko maassa keskimäärin. Kotkassa oli vertailukunnista korkein lukema 16,0.

Analyysi;

- Avoimia työpaikkoja oli vuonna 2024 vuosikeskiarvoisesti kuukautta kohde 411. Luku oli vuonna 2023 649, vuonna 2022 luku oli 936 ja vuonna 2021 luku oli 887. Avoimien työpaikkojen määrä on siis laskenut Kouvolan työllisyysalueella suuresti.
- Tammikuussa työttömiä työnhakijoita Kouvolan työllisyysalueella vuonna 2024 oli 3751, kun se joulukuussa 2024 oli 4270. Suhdanne on vaikea. Suurimmat työttömien ja lomautettujen ryhmät löytyvät palvelut ja myyntityöntekijöistä sekä rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät.
- Järjestöjen rooli ennaltaehkäisevässä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä lisäävässä toiminnassa on merkittävä. Järjestöt mahdollistavat mm. ilmaisia/ edullisia harrastusmahdollisuuksia, tapahtumia sekä vertaistukea eri elämäntilanteissa.
- Kuntalaisten osallisuutta mahdollistavat maksuttomat yhteisötilat ja kuntalaisdemokratiaa tukeva aluetoimikuntatyö

18. Kouvolassa on aloitettu asumisneuvonta vuoden 2025 alusta

MOVE – mittaus

Move!-mittauksen mukaan Kouvolan 5.-luokkalaisista on heikko fyysinen toimintakyky 43 %:lla. Osuus on laskenut edellisestä vuodesta lähes 5 %-yksikköä. Verrokkikunnista suurempi osuus on Kotkassa. 8.-luokkalaisista kouvolaalaisista heikko fyysinen toimintakyky on 46 %:lla oppilaita. Osuus on kasvanut ja on selvästi verrokkikuntaa sekä koko maan osuutta korkeampi.

MOVE-mittaukset

Analyysi ja johtopäätökset:

- Kouvolassa on käytössä Move! -malli, joka perustuu poikkihallinnolliseen yhteistyöhön. Kouluissa valmistaudutaan Move!-mittauksiin, jotka toteutetaan hyvissä ajoin ennen 5. ja 8. luokkien terveystarkastuksia. Terveystarkastuksissa liikkuminen otetaan puheeksi ja tarvittaessa oppilas voidaan ohjata lähetteellä liikuntaneuvojan tapaamiseen.
- Liikkumisen edistäminen on nostettu yhdeksi painopistealueeksi koulujen lukuvuosisuunnitelmiin lukuvuodelle 2024-2025. Kouluissa mm. ympäristöä ja opetusta on muokattu toiminnallisemmaksi. Myös harrastamisen mahdollisuuksia on pyritty lisäämään tarjoamalla maksuttomia Harrastamisen Kouvolan mallin tunteja koulujen yhteydessä tai läheisyydessä. Kahdessa koulussa liikkumisen edistämisen aktivaattorina on toiminut kouluPT. Muitakin pilottikokeiluja on tehty, kuten esimerkiksi 3. ja 4. luokkalaisille on järjestetty yksi kuntoliikuntatunti viikoittain. Reipasta ja rasittavaa liikkumista tulisi kuulua tunti jokaisen koululaisen jokaiseen päivään, jotta liikkuminen tukisi hyvinvointia ja sitä kautta myös toimintakykyä. Koulumatkojen, kodin ja vapaa-ajan roolia liikkumisen lisäämiseksi tulee vahvistaa entisestään.
- Vammaisneuvosto toi esiin erityisryhmien liikunnan lisäämisen tarkeyden iltapäiväkerhoissa.
- Nuorisovaltuusto toi huomiona esiin, että välttämättä Move-testiin ei ole menty tosissaan ja on motivaation puute edes yrittää testissä. Nuorissa on tosi hyviä urheilijoita ja sitten on niitä, jotka ei liiku ollenkaan. Tärkeää olisi nuorille sanoittaa, miksi Move-testi tehdään.

Kaikkien Kouvola – monikulttuurisuustyön kehittämissuunnitelma 2023-2025, 1/2

Tavoitteet: SUJUVAT PALVELUPOLUT. Rakennamme osaamisverkoston, joka kokoaa yhteen kotoutumisen eri toimijat ja palvelee käyttäjiä joustavasti. TYÖTÄ JA KOULUTUSTA. Vahvistamme maahanmuuttaneiden valmiuksia siirtyä koulutukseen ja työelämään. YHDENVERTAISUUTTA JA OSALLISUUTTA. Rakennamme Kouvolaan yhdenvertaisuutta ja osallisuutta tukevaa kaupunkia.

Toimenpiteet, joilla tavoitetta on edistetty (palvelu):

- Kotoutumiskoulutus on tärkeä palvelu, joka tukee oppivelvollisuuden suorittaneiden maahanmuuttaneiden integroitumista yhteiskuntaan ja auttaa heidän työllistymisessään. Se kehittää myös valmiuksia arjen hallintaan sekä yhteiskunnallisten ja kulttuuristen taitojen omaksumiseen. Kotoutumiskoulutus tarjoaa lisäksi reitin jatkokoulutukseen ja avoimille työmarkkinoille. Koulutuksen loppuvaiheessa opiskelijat suorittavat kielitaidon päättötestin.
- Vaikuttavat Työllisyyspolut -hanke on käynnistynyt alkuvuodesta -24. Puhtauspalvelut on pilottityönantajana mukana ja tähän on mahdollista myös maahanmuuttajien hakeutua. Puhtauspalvelujen ohjaaja on käynyt koulutuksen, missä opiskellaan valmiuksia kommunikoidaan englannin kielellä mm. maahanmuuttajien perehdyttämistä työelämään.
- Kulttuuripalveluissa kokemista ja tekemistä esite päivitetty, ja käännetty myös englanniksi ja ukrainaksi
- Kansainvälisiä esiintyjiä kulttuuritapahtumissa.
- Uudistuvaan pääkirjastoon on suunniteltu nykyistä enemmän maksutonta kokoontumistilaa kaikille.
- Kirjastoissa tarjottiin ja jatketaan aineiston tarjoamista monipuolisesti eri kielillä. Maahanmuuttajaryhmiä kirjastossa.
- Museossa on Turvallisen tilan periaatteet näkyvillä ja käytössä. Maahanmuuttajataustaiset asukkaat otettu mukaan näyttelytoimintaan (yhteistyö Saagan kanssa; paikallisten vitriini kaupunginmuseossa), museon vuosiesite ja internet-sivujen perustiedot on englanniksi ja venäjäksi.
- Kansalaisopistossa on Suomen kielen kursseja iltaisin, kotiäideille suomen kielen aamupäiväkurssi, jonka aikana lasten hoito järjestetty. Joillain kurssella tukikielenä englanti. Opistouutisissa kerrottu ilmoittautumisohjeet myös englanniksi ja venäjäksi. Turvallisen tilan periaatteet käytössä.
- Liikunnan palvelut myös maahanmuuttajien käytössä, ei erillistä toimintaa tällä hetkellä maahanmuuttajille. Yhteistyö kv-opiskelijaharjoittelun kanssa. Kootaan (kesäkuu 2025) kv-opiskelijoille info Kouvolaan liikkumismahdollisuuksista. Hyötyä myös muiden maahanmuuttajien keskuudessa. Uuden uimahallin palvelut ja selkeät opasteet maahanmuuttajille etenee hallin rakennushankkeen myötä.

Kaikkien Kouvola – monikulttuurisuustyön kehittämissuunnitelma 2023-2025, 2/2

Tavoitteet: SUJUVAT PALVELUPOLUT. Rakennamme osaamisverkoston, joka kokoaa yhteen kotoutumisen eri toimijat ja palvelee käyttäjiä joustavasti. TYÖTÄ JA KOULUTUSTA. Vahvistamme maahanmuuttaneiden valmiuksia siirtyä koulutukseen ja työelämään. YHDENVERTAISUUTTA JA OSALLISUUTTA. Rakennamme Kouvolaan yhdenvertaisuutta ja osallisuutta tukevaa kaupunkia.

Toimenpiteet, joilla tavoitetta on edistetty (palvelu):

- Perusopetuksessa Eskolanmäen koulun resurssikeskus järjestää henkilöstölle koulutuksia monikulttuurisuuteen ja suomi toisena kielenä opetukseen liittyen.
- Perusopetuksessa S2 –opettajat sekä valmistavan opetuksen opettajat ovat kokoontuneet säännöllisesti arjessa esiin nousseiden maahanmuuttoasioiden äärelle. Maahanmuuttoasioiden osaamistiimi ja syksystä 2024 alkaen Kasvatuksen ja opetuksen teemaryhmä ovat kokoontuneet säännöllisesti ja tarkastelleet monikulttuurisuustyön prosesseja ja tarvittavia kehittämistoimenpiteitä.
- Kohdennetun digituen osalta on järjestetty Saagan kanssa yhteistyössä sähköisten digitaitojen parantamista antamalla käyttöön kaupungin omistamia tabletteja Suomen kielen oppimista varten.
- Kaupungin esteettömyystyössä sosiaalisen esteettömyyden osalta maahanmuuttajat on otettu vahvasti työhön mukaan ja esteettömyysryhmässä ja –raadissa on heistä edustus.
- Kansainväliset palveluissa on Maahanmuuttotoimijoiden verkosto, kotoutumisohjelma, Kansainvälistyvä Kouvola 2025-2032 –ohjelma, kokemusasiantuntijatoiminta, matalan kynnyksen työnhakuryhmät, lastenhoitotuettu kielikurssi (umako), asettautumisen tuen vahvistaminen: yhteistyö korkeakoulujen kanssa ja Newcomer's Kouvola –verkkosivu, kansainvälisten palveluiden ja työllisyyspalveluiden yhteistyön malli, korkeakouluharjoittelupaikkojen vahvistaminen Kouvolaan kaupungilla, kv-rekrytointitapahtumat.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2022-2025, 1/2

Tavoitteet: Moninaisuus koetaan vahvuutena. Asukkailla on yhdenvertainen mahdollisuus saada kaupungin tuottamia palveluja ja vaikuttaa niiden suunnitteluun ja kehittämiseen tulemalla kuulluksi sekä antamalla palautetta. Kaupunkiympäristö on esteetön. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvoisuus toteutuu Kouvolan kaupungin päätöksenteossa.

Toimenpiteet, joilla tavoitetta on edistetty (palvelu):

- Kouvolan kulttuuriohjelman 2023-2032 (hyv. Likula 4/2023) materiaali pohjaa vahvasti kuntalaisten kohtaamiseen ja kuulemiseen eli toisin sanoen osallistaviin työpajoihin. Työpajoja pidettiin syksyllä 2022 Jaalassa, Elimäellä, Valkealassa, Myllykoskella, Kuusankoskella ja Kouvolassa. Lisäksi järjestettiin omat työpajat kulttuurialan ammattitahoille. Lisäksi kuultuina olivat aluetoimikunnat sekä muut ohjelmatyöstä kiinnostuneet tahot. Lapset ja nuoret osallistuivat ohjelmatyöhön heille tehdyn kyselyn kautta
- Kulttuurilähete-toiminnan pilotissa mukana kevät 2024-helmikuu 2024, jatko varmistumassa (kevät/kesä 2025 alkaen)
- Matalan kynnyksen kulttuuritapahtumat (runsaasti eri kulttuurin yksiköissä), Erityislasten ja –nuorten kulttuurikerhot, Ikääntyneiden kulttuuritoiminta yhteistyössä HVA:n kanssa
- Kirjastoissa Minun kuntani –hankkeella lisättiin demokratiaa. Toteutettiin avoimia kuntalaiskeskusteluja erätaukomenetelmällä. Tuppa lukemaan –hankkeella lisättiin ikääntyneille suunnattua kulttuuritoimintaa.
- Museossa näyttelyihin on vapaa pääsy perjantaisin klo 16-18 sekä useampana erikoispäivänä. Tällä mahdollistetaan näyttelykäynti varallisuudesta riippumatta.
- Yhdyskuntatekniikka ja kaupunkisuunnittelussa Käyrälammen kehittäminen -kärkihankkeessa on rakennettu esteetön kulku rantaan. Parannettu jalankulku- ja pyöräteiden päällysteitä. Ylläpidetään ulkovalaistusta.
- Kansainväliset palveluissa on kokemusasiantuntijatoiminta, hyvät väestösuhteet työpajat, vuoden maahanmuuttoteon palkitseminen, aktiivinen verkostoyhteistyö vahvistaa kansainvälisten kouvolaisten näkökulmaa palveluissa, ohjaus ja neuvonta Moona
- Virta-kortilla pääsee nauttimaan monista kulttuurin, liikunnan ja yhteisöllisyyden palveluista maksutta tai lähes ilmaiseksi koko Kouvolan kaupungin alueella. Kortti on tarkoitettu kouvolaalaisille, jotka saavat takuueläkettä tai täydentävää toimeentulotukea.
- Erityisryhmien uinti- ja kuntosalikortin hankkimista helpotettiin sekä sen käyttöä mahdollistettiin uusille diagnoosiryhmille.
- Liikuntaseurat ovat voineet hakea avustusta vähävaraisten perheiden lasten liikunnan harrastamisen tukemiseksi liikuntapalveluista. Apuraha kaupungille Kymin Osakeyhtiön 100-vuotis säätiöltä.
- Maksuton liikuntaneuvonta vahvistanut rooliaan osana hyvinvointialueen ja kunnan yhteistä elintapaneuvonnan palvelua.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2022-2025, 2/2

Tavoitteet: Moninaisuus koetaan vahvuutena. Asukkailla on yhdenvertainen mahdollisuus saada kaupungin tuottamia palveluja ja vaikuttaa niiden suunnitteluun ja kehittämiseen tulemalla kuulluksi sekä antamalla palautetta. Kaupunkiympäristö on esteetön. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvoisuus toteutuu Kouvolan kaupungin päätöksenteossa.

Toimenpiteet, joilla tavoitetta on edistetty (palvelu):

- Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on osa varhaiskasvatuksen toimintakauden vuosisuunnitelmaa
- Kouvolan esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa otettu käyttöön uudistettu opiskeluhoitosuunnitelma 1.8.2023 alkaen. Koulukohtaisia suunnitelmia ei enää tehdä sosiaali- ja terveystieteiden siirryttyä hyvinvointialueelle. Kouvolassa opiskeluhoitosuunnitelma on tehty kaksiosaisena: esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opiskeluhoitosuunnitelma. Suunnitelman kahdessa osassa voidaan ottaa paremmin huomioon eri-ikäiset opiskelijat ja heidän tarpeensa. Suunnitelmat noudattavat Opetushallituksen ohjeita sekä Oppilas- ja opiskelijahuoltolakea. Koulukohtaiset hyvinvointioppimisen suunnitelmat ovat osa koulujen lukuvuosisuunnitelmaa.
- Perusopetuksen laadunarviointi on lakisääteistä. Laadunarviointia toteutetaan Kouvolassa Laatu-kyselyllä, mikä kohdistetaan perusopetuksen opetushenkilöstölle, oppilaille ja huoltajille.
- Kouvola uudistaa kouluverkkoaan vuonna 2019 tehdyn kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti. Ohjaavina periaatteina ovat turvallinen, lapsen kasvua ja kehitystä tukeva oppimisympäristö ja palvelujen sijoittuminen keskeisille paikoille väestökeskitteisiin. Lisäksi 2019 suunnitelmasta poiketen lakkautettu Kaipiainen, Hirvelä ja Pilkanmaa jo 1.8.2024 alkaen.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Kouvolan kaupungille erityisavustusta koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen vuosittain. Avustusta kohdennetaan henkilöstön palkkaamiseen erityisesti niille kouluille ja päiväkodeille, jotka sijaitsevat sosioekonomisesti huono-osaisemmillä alueilla. Avustuksella mm. ehkäistään segregatiota ja pienennetään lapsi- ja opetusryhmäkokoja. Harrastamisen Suomen mallin mukainen toiminta (Kouvolan malli) on toiminut Kouvolan peruskouluissa vuodesta 2021 alkaen. Mallissa Kouvolan kaupunki järjestää peruskouluissaan 1.–9.-luokkalaisille maksuttomia Kouvolan mallin mukaisia harrastetunteja. Tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Digiosaamista on kehitetty esi- ja perusopetuksessa Digiosaamisen suunnitelman 2021-2025 mukaisesti. Suunnitelma päivitetään vuoden 2025 aikana.
- Koululaisten ja opiskelijoiden liikuntaselvitys toteutettu 2024. Myös muita kyselyitä ja osallistamisia toteutettu kuntalaisille (ml. Liikuntaseurat).
- Liikunta mukana kaupungin esteettömyystyössä (esteettömyyskartoitukset), lisäksi saavutettavuuteen viestinnässä panostettu ja henkilöstön osaamista asiaan lisätty.

Osallisuussuunnitelma 2021-2025, 1/3

Tavoitteet: Osallisuuden vahvistaminen.

Toimenpiteet, joilla tavoitetta on edistetty (palvelu):

- Kaupungin aluekeskuksissa toimivat yhteisötilat, joiden vuokrat ja perusfasiliteetit kaupunki kustantaa. Pitkäaikaisimpia tiloja ovat Kylätalo Pulju Elimäellä ja Kamari Myllykoskella. Viimeisimpänä keväällä on käynnistetty yhteisötila Valkealassa Valkealatalolla. Keskustan yhteisötilaa on kehitetty ja nyt Porukkataloon on saatu perustettua talotoimikunta. Lisäksi yhteisötiloja on Kuusankoskella Etappi ja Jaalassa Jaalatalo. Yhteisötilojen toiminnassa on keskeistä talotoimikunta mikä koostuu yhteisötilan vakiyhdistyksistä. Yhteisen olohuonemaisen toiminnan ohessa järjestetään tapahtumia ja varataan neukkareita yhdistysten omiin tapaamisiin. Tilat ovat avoimia kaikille kuntalaisille.
- Yhteisötilojen toimintaa tukee alueilla toimivat aluetoimikunnat, jotka saavat asukasluvun mukaan alueen kehittämisrahaa.
- Kaupunki toimii aktiivisesti digitaidottomia auttaen vapaaehtoisten digiopastajien voimin. Vakituksia digiopastuskertoja järjestetään kaikissa 8 lähikirjastossa kuukausittain. Lisäksi keskustan yhteisötilassa Porukkatalolla saa joka arkipäivä digitukea. Etädigitukea saa 24/7. Kaupungilla on digituen palvelunumero, johon osallisuuskoordinaattori vastaa. Tarvittaessa koulutetut ja vakuutetut digiopastajat tekevät myös kotikäyntejä. Kaupunki ilmoittaa digiopastuspaikoista kuukausittain ilmaisjakelulehdissä, jotta tieto maksuttomasta palvelusta olisi saavutettavaa.
- Lakisääteisten toimielinten, vanhus- ja vammaisneuvostojen toimintaa on kehitetty lisäämällä toimintaan työvaliokunnat kokousten väliin. Näin pystytään reagoimaan nopeammin tuleviin asioihin ja valmistelemaan kokousten sisällöt tarpeiden mukaisiksi. Vuoden aikana on neuvostoyhteistyötä ja sen viestintää kaupungin ja neuvostojen välillä kehitetty opinnäytetyön muodossa.
- On käynnistynyt 6/24 järjestötoimintaa ja asukkaiden osallisuutta tukeva Yhteisiä askeleita osallisuuteen ja kumppanuuteen –hanke. Hanke yhteiskehittää toimintamallin kaupungin ja järjestöjen yhteistyölle huomioiden yhteisötilojen sekä aluetoimikuntien roolin. Uusi toimintamalli vahvistaa kuntalaisten osallisuutta ja selkeyttää eri toimijoiden rooleja ja tehtäviä. Hanke on jalkautunut syksyllä 2024 kuulemaan järjestötoimijoiden toiveita ja tarpeita ja jatkaa järjestötoiminnan vahvistamista yhteistyössä järjestötoimijoiden kanssa.

Osallisuussuunnitelma 2021-2025, 2/3

Tavoitteet: Osallisuuden vahvistaminen.

Toimenpiteet, joilla tavoitetta on edistetty (palvelu):

- Hyvinvointipalvelut koordinoivat kaupungin rakennetun ympäristön esteettömyyttä, jossa yhteistyössä tilapalveluiden kanssa otetaan kokemusasiantuntijoiden ja neuvostojen tietämystä huomioon konkreettisin toimenpitein suunnitteluun ja kehittämiseen. Pyritään jatkuvalla työllä kaupunkiympäristön esteettömyyteen.
- Kylien neuvottelukunta ja sen alla työvaliokunta sekä vapaa-ajanasukastoimikunta lisäävät asukkaiden osallistumismahdollisuuksia. Maaseutupalvelut vastaa toiminnasta. Kouvolan kylät ovat voineet nimetä edustajansa kylien neuvottelukuntaan. Vapaa-ajanasukastoimikuntaan on valittu Kouvolan vapaa-ajan asukkaat ry:n ehdottamat edustajat. Toimielimet kokoontuvat 2-4 kertaa vuodessa. Niiden tehtävänä on edistää tiedonkulkua ja yhteistyötä kaupungin ja kylien ja vapaa-ajan asukkaiden välillä. Tarkoituksena on myös lisätä kylätoimijoiden keskinäistä tukea ja yhteistyötä sekä parantaa vapaa-ajan asukkaiden tiedon saantia kaupungin asioista. Aluetoimikuntien kanssa on tehty yhteistyötä.
- Kansainväliset palveluissa: Hyvien väestösuhteiden työpajat (2kpl), kotoutumisen kokemusasiantuntija koulutukset (2kpl) ja kokemusasiantuntijatoiminta, maahanmuuttajatoimijoiden verkoston toiminnan käynnistäminen, maahanmuuttajanaisten mentorointiryhmät, kotoutumiskummi-valmennukset ja -toiminnan käynnistäminen, My Kouvola -videosarja, Humans of Kouvola -näyttely, lastenhoitotuettu kielikurssi (umako).
- Kouvolan kulttuuriohjelman 2023-2032 (hyv. Likula 4/2023) materiaali pohjaa vahvasti kuntalaisten kohtaamiseen ja kuulemiseen eli toisin sanoen osallistaviin työpajoihin. Työpajoja pidettiin syksyllä 2022 Jaalassa, Elimäellä, Valkealassa, Myllykoskella, Kuusankoskella ja Kouvolassa. Lisäksi järjestettiin omat työpajat kulttuurialan ammattitahoille. Lisäksi kuultuina olivat aluetoimikunnat sekä muut ohjelmatyöstä kiinnostuneet tahot. Lapset ja nuoret osallistuivat ohjelmatyöhön heille tehdyn kyselyn kautta.
- Kulttuurin laaja asiakaskysely 2022 ja 2024, jatkossa toistuu joka 2. vuosi
- Kirjasto: kaikille avoimet erätaukokeskustelut Minun kuntani – hankkeessa
- Museossa on osallistettu näyttelykävijöitä (muistojen kertominen Mistä Kouvola on tehty -näyttelyssä), valokuvaillet Jaalassa, Myllykoskella, Voikkaalla ja Valkealassa (oman kulttuuriperinnön tallentaminen), osallistettu kaupunkilaisia näyttelytoiminnassa (paikallisten vitriini)

Osallisuussuunnitelma 2021-2025, 3/3

Tavoitteet: Osallisuuden vahvistaminen.

Toimenpiteet, joilla tavoitetta on edistetty (palvelu):

- Kansalaisopistossa jokainen voi ehdottaa kursseja opiston kurssitarjontaan.
- Virta-kortilla pääset nauttimaan monista kulttuurin, liikunnan ja yhteisöllisyyden palveluista maksutta tai lähes ilmaiseksi koko Kouvolan kaupungin alueella. Virta-korttilaisille oma maksuttomia kurssipaikkoja monien ainealueiden kursseilla. Kortti on tarkoitettu kouvoolalaisille, jotka saavat takuueläkettä tai täydentävää toimeentulotukea.
- Varhaiskasvatuksessa kuulluksi tuleminen ja osallisuus omaan elämään vaikuttavissa asioissa kuuluvat lasten oikeuksiin. Henkilöstö varmistaa, että lapset kokevat tulevansa kuulluksi sekä arvostetuksi sellaisina kuin ovat (Kouvolan Varhaiskasvatussuunnitelma)
- Liikuntaselvitys vuosittain jollekin kohderyhmälle. Selvityksessä kuntalaisilla mahdollista myös antaa palautetta ja esittää näkemyksiä liikuntaan liittyvissä asioissa.
- Palautepalvelussa aktiivinen liikenne liikunnan suuntaan.
- Lisätty seurayhteistyöpalavereita seurojen kanssa lisäämään yhteistyötä ja verkostotyötä mm. palveluiden kehittämisessä, hankkeissa
- Seuraparlamentti käynnistyi uudestaan
- Toiminta varhaiskasvatussyksiköissä ja kouluissa järjestetään niin, että sen perustana on lasten ja nuorten osallisuus ja kuulluksi tuleminen kunkin ikäkauden mahdollistamalla tavalla. Työskentelyn lähtökohtana on oppimiskäsitys, jossa lapsi ja nuori nähdään aktiivisena toimijana. Koko varhaiskasvatussyksikköä ja koulua koskevaan yhteisölliseen toimintaan otetaan jo suunnitteluvaiheessa oppilaat mukaan. Lapsia kuullaan myös palveluverkkojen kehittämistyössä. Koulu määrittelee opetussuunnitelmassaan osallisuuden muodot ja oppilaskunnan toiminnan peruseriaatteen. Osallisuuteen liittyviä asioita täydennetään koulun vuosittaisessa suunnitelmassa erityisesti monialaisten oppimiskokonaisuuksien kohdalla. Varhaiskasvatussyksikön opetussuunnitelmassa määritellään osallisuuden muodot, joita täydennetään vuosittaisessa suunnitelmassa. Kouvolan yläkouluilla toteutetaan tukioppilastoimintaa. Vuonna 2024 MLL:n Kaakkois-Suomen piiri sai Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiöltä merkittävän avustuksen alakoulujen tukioppilastoiminnan toteuttamiseen. Hanke käynnistyi viidellä pilottikoululla.

Yhteenveto

Positiiviset kehityskulut

- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitojaksojen määrä 65 vuotta täyttäneillä Kouvolassa koko maan tasoa lähes kolmanneksen alempi ja verrokkikuntien matalimmalla tasolla Kotkan kanssa ja laskenut joka vuosi vuodesta 2019 lähtien.
- Koulutuksen ulkopuolelle jäi 17–24-vuotiaista nuorista 8,5 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Prosenttiosuus on kääntynyt laskuun ja on mittausjakson alin
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneita 25–64-vuotiaita vastaavan ikäisestä väestöstä on Kouvolassa 2 %. Tämä on noin 0,4 prosenttiyksikköä koko maan tasoa alempi vuonna 2023.

Negatiiviset kehityskulut

- Kouvolalaisista 8.-9. luokan oppilaista 28,3 % tuntee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi. Luku on vertailukunnista toiseksi huonoin.
- Kouvolassa työkyvyttömyyseläkettä saavien 25-64 vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on suurin, 8,5 %.
- 18,6 % Kouvolan 8. ja 9. luokan oppilaista on ylipainoisia. Määrä on korkeampi koko maahan ja verrokkikaupunkeihin nähden, mutta laskenut hieman edellisestä kyselystä.
- Avoimia työpaikkoja oli vuonna 2024 vuosikeskiarvoisesti kuukautta kohde 411. Luku oli vuonna 2023 649, vuonna 2022 luku oli 936 ja vuonna 2021 luku oli 887. Avoimien työpaikkojen määrä on siis laskenut Kouvolan työllisyysalueella suuresti.
- Tammikuussa työttömiä työnhakijoita Kouvolan työllisyysalueella vuonna 2024 oli 3751, kun se joulukuussa 2024 oli 4270. Suhdanne on vaikea.
- Move mittaus - 8.-luokkalaisista kouvoolalaisista heikko fyysinen toimintakyky on 46 %:lla oppilaita. Osuus on kasvanut ja on selvästi verrokkikuntia sekä koko maan osuutta korkeampi.

Käsittely

Kertomuksen laatijat

- Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2025 on valmisteltu hyvinvoinnin koordinoimana toimialoittain hyvinvointikertomustyöryhmissä. Valmistelun tukena on ollut poikkihallinnollinen hyvinvoinnin työryhmä. Ryhmän puheenjohtajana toimii hyvinvointipäällikkö Sanna-Riitta Junnonen ja sihteerinä kansainvälisen työn koordinaattori Kaisa Spies tai osallisuuskoordinaattori Katariina Terävä. Ryhmässä on edustus kaikilta toimialoilta ja laajasti eri palveluista.
- Lisätietoja vuosiraportista:
 - Hyvinvointipäällikkö Sanna-Riitta Junnonen, puh. 020 615 7429, sanna-riitta.junnonen@kouvola.fi
 - Kehittämispäällikkö Liisa Kolari, puh. 020 615 8026, liisa.kolari@kouvola.fi

Toimielinkäsittelyt

- Sivi jory 25.3., Teky jory 1.4., Elty tiimi 8.4.
- Kaupungin jory 28.4
- Nuorisovaltuusto 10.4.
- Vammaisneuvosto 10.4.
- Vanhusneuvosto 24.4.
- Kh 5.5

Kertomuksen hyväksyminen

- Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2024 käsitellään Kouvolan kaupunginvaltuustossa 19.5.2025.

Linkit ja liitteet

- [HYTE-kerroin – kannustin kunnille – THL](#)
- [Move! | Opetushallitus](#)
- [Osallisuussuunnitelma 2021-2025](#)
- [Palvelujen-tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuussuunnitelma-2022-2025](#)
- [Kaikkien Kouvola 2023-2025](#)

A photograph of four people (three women and one man) standing outdoors in front of a modern building with large windows. They are all looking at a laptop screen. The woman on the far left is wearing a purple shirt and glasses. The woman next to her is wearing a black and white striped shirt. The woman next to her is wearing a red shirt and glasses. The man on the far right is wearing a light green sweater. The word 'KOULU' is overlaid in large white letters across the middle of the image.

KOULU

Kiitos!